

naša luč

1992
maj
5

hodil po zemlji sem naši in pil nje prelesti

Župančič, Duma

kostanjevica

(nadaljevanje)

Na obrobju mesteca stoji gostilna Žolnir, ki gostom postreže z v krušni peči pečenimi mlinci, gnjato ali račkami, bikovimi prašniki s tatarsko omako, postrvmi, telečjimi prsi ali obloženo telečjo golenico. V Restavraciji pod Gorjanci gost lahko naroči „suho slivo v domačem žganju“, žlikrofe s kislo smetano, pastirsko juho, gorjanski zrezek z omako iz jurčkov s kislo smetano in cvičkom, svinjski hrbet z žajbljem, koruzno pogačo . . .

Bolj me zanima bližnji grad, nekdanji cistercijski samostan iz 13. stoletja, v katerega so se naselili beli menihi iz Vetrinja na Koroškem. Stoji kakšen kilometer od mesta. Ljudje mu pravijo kar Grad ali Klošter.

Pred njim se širi na samostanskih vrtovih razstava lesenih kipov na prostem Forma viva, kjer se poleti zbirajo k mednarodnemu srečanju kiparji. Oblike kipov so zanimive, a čas jih vidno razjeda.

Grad je dobesedno ogromen in velja za enega naših najpomembnejših kulturnih spomenikov: tako na njegovih hodnikih na dvoriščni strani kot v cerkvi oboki in izredno usklajenih lokih vežejo steber s stebrom. Ti obokani hodniki spadajo med največje v Evropi. Del gradu je obnoven.

V cerkvi je nekaj kipcev kiparja Janeza Boljke, v samostanu pa stalna razstava del Toneta in Franceta Kralja in Božidarja Jakca. Posebno me prevzamejo slike in kipci Franceta Kralja. Vrsta njegovih kipov predstavlja sožitje in prijateljstvo

vo med človekom in živalmi, predvsem govedi. Je nekaj enkratno prirčnega in toplega.

kartuzija pleterje

● Obiskati moram še kartuzijo Pleterje. Po prijetni doletenjski pokrajini se pripeljem tja. Pravzaprav sem si lego celotnega samostanskega kompleksa predstavljala precej drugače. Sam ne vem, kako točno. Menda bolj pomaknjeneja po gozdove in v samoto.

Ta znameniti meniški zaselek čepi v dolinici pod Gorjanci, sredi visokih gor, kjer se belijo zidanice in hiše, še tudi čisto na vrhu. Samostan so ustanovili celjski grofje. V začetku tega stoletja so ga kupili francoski in ga temeljito prezidali.

Ogledam si staro gotško cerkev sv. Trojice (iz 1407), ki je pa že sto let opuščena.

Na dvorišču pred samostanom srečam brata v beli kuti. Pravkar je odpravil skupino avtobusnih romarjev — v trgovinici jim je prodal spominke. Ko so šli proti avtobusu, sem iz njihovih besed ujel, da je tu „šnops pravzaprav drag“. Brata sem vprašal, če bi smel v samostansko cerkev, pa mi je rekel, da tja tujci ne smejo. Ne vem, mogoče ga nisem prav slišal, ali pa se mu je mudilo h kosilu — vsekakor sem bil razočaran, saj sem si predstavljal, da bom videl vsaj kaj od tega izrednega kraja.

Na pročelju samostana je vzidana plošča, ki pove, da so samostanci dajali med okupacijo zavetje partizanom — ob skrajni nevarnosti v potočnem kanalu na vrtu. Seveda odobravam človeško pomoč,

ki so jo nudili rojakom v stiski, manj mi je pa všeč, ko zvem, da je takratni prior protestiral, ko so se v samostanu med vojno utrdili vaški stražarji. Kaj ni vedel, da so bile vaše straže izključna samoobramba pred revolucijskim terorjem? Ob misli na takšno dvojno ravnanje tista spominska plošča samostanu pač ni v čast in bi najbolje naredili, ko bi jo spravili kam pod streho.

Kmalu po vojni je isti prior obiskal Rim. Neki moj znanec ga je poiskal na samem in ga vprašal, kako je doma. Prior mu je odgovoril: „Hudičovo!“ In to je rekel tisti prior, ki je med vojno sodeloval s partizani!

Da bi dobil vsaj bežen vtis o celotni naselbini, sem se vzpel med bližnje gorice. Čeprav je drevje še brez listja, so vendarle tla že posejana z zvončki, trobenticami in podleskom. Tudi majhne globeli, zovinkane vzpetinice in skromne krpe travnikov dajejo vtis izredne domišljije. Vse je polno prijetne domačnosti in pristnosti.

Z vzpetine sem videl arhitekturo celotnega ograjenega samostanskega prostora. Poslopja so brez posebnega načrta razmetana po nekoliko napeti ploskvi znotraj obzidja. Le hišice posameznih kartuzijanov stojijo lepo v vrsti kot vojaki. Ob zidu in tudi bolj proti sredi vrta sem opazil hruške, katerih veje so umetno speljane v obliki judovskega večročnega svečnika, na katere bodo samostanci navezali steklenice, da se bodo sadeži zdebili v njih. Kasneje bodo v te steklenice nalili žganja.

Zamislil sem se v izredno strogo življenje teh menihov, v njihovo pokoro in molitev, ki z njima dajejo svetu božji vonj in okus. V mislih sem jim zaželel veliko blagoslova.

on

še ni konec

NASLOVNA FOTOGRAFIJA
Pomlad na Brezjah.
(foto Mirko Kambič)

na meji smešnosti

Politične igre in igrice v pokomunističnem slovenskem prostoru se odigravajo že čisto na robu smešnosti. Toliko je sporov in zamer, da nastaja vtis, kot da so vsi skregani z vsemi, stranke se povezujejo v male, velike, sredinske koalicije: 4 + 1, 6 + 1 itd. Vse stranke govorijo o nujnosti čimprejšnjih volitev, obenem pa kar nekaj le-teh blokira pot do njih, zato da si bodo stranke na vladi nabrale do takrat čim več negativnih točk, same pa čim več pozitivnih.

Skupni imenovalc političnega vrenja je že naravnost bolešno naprežanje, da bi vrgli Peterleta. Najbolj zagnana je v tem Demokratska stranka. Očitajo mu, da je nesposoben. Najbolj neokusen je njihov očitek, da Peterle ne zna usklajevati dela vlade, ko mu obenem ves čas zunanji minister, ki je iz demokratske stranke, skače v hrbet. Ta stranka je tudi glasovala za nezaupnico proti Peterletovi vladi, njeni trije ministri pa še kar naprej sedijo v njej. Sprevrženo!

Ker spremljajo te napade na Peterleta — prihajajoči iz istega liberalnega tabora — razni „lepotni vzdevki“, kot nevarnost „desne revolucije“ in „rekatolizacije“; ker je imel zunanji minister vatikansko ponudbo Sloveniji za vzpostavitev diplomatske zveze na najvišji ravni za previsoko in ker po njegovi zaslugi niso smeli nekateri katoličani postati naši diplomatski predstavniki v tujini, se samoposebi nudi spoznanje, da tudi gonji proti Peterletu botruje svetovni nazor; Peterle ne bi smel biti kristjan, pa bi bil najbrž sposoben predsednik vlade.

V prav to smer kaže nedavna izjava pisatelja Rudija Šeliga — iz istega liberalnega tabora — v skupščini: „Glasoval bom za nezaupnico zato, ker vlada ponuja molitev in oltarje namesto prostosti duha in zato ker je zapeljala novo Slovenijo v močvirje, za lastne plotove, na lastno dvorišče, s katerega je videti vaški zvonik — evropska katedrala.“

Skupinica „razsvetljencev“ skuša slovenski prostor „odrešiti“ molitev, oltarjev in zvonikov. Kako nekam znana se nam zdi ta melodija!

Izdajatelj in lastnik: Zveza slovenskih izseljenskih duhovnikov, diaconov in pastoralnih sodelavcev v Evropi. Založnik: Mohorjeva družba v Celovcu.

Odgovorni urednik: Janez Pucelj, 4200 Oberhausen 11, Oskarstr. 29.
Tisk: Tiskarna Družbe sv. Mohorja, 9020 Celovec, Viktringer Ring 26.

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:
Viktringer Ring 26,
A-9020 Klagenfurt
Austria

NAROČNINA
(v valuti zadevne dežele):
Avstrija.....170 šil.
Anglija.....11 fun.
Belgija.....635 fran.

Francija.....106 fran.
Italija.....24.000 lir
Nizozemska..35 gld.
Nemčija.....30 mark
Švica.....27 franc.
Švedska.....115 kron
Avstralija...26 dol.
Kanada.....23 dol.
ZDA.....20 dol.
Slovenija....800 tol.

Razlika v cenah je zaradi neenake poštne v posameznih državah in različnih deviznih preračunavanj.
Naročnike sprejemajo poverjeniki in uprava NAŠE LUČI.
PRINTED IN AUSTRIA.

Naročnino lahko plačate tudi na poštni čekovni račun (Österreichische Postsparkasse) števil. 9.564.255

pismo iz don Kamilovega mlina

pravica do dela

1. maj je praznik dela. Sveti Jožef, delavec-zavetnik, naj bi uvedel v ta dan praznično razpoloženje. Ne vem, če se mu bo to letos pri nas posrečilo.

Ta dni smo bili priče, kako je mogoče upravičene zahteve delavcev izrabiti v čisto drugačne namene. Sindikati pod vodstvom starega sindikalista so organizirali **opozorilno stavko**. V času prejšnje oblasti ni ta

gospod stavke nikoli organiziral. Prišlo je kvečjemu do „prekinitev dela“. Sedaj se je pa naenkrat z vso vnetostjo lotil organiziranja stavke, čeprav so bili pogovori med vlado in sindikati še v teku. Stavki je spet nadel čudovito ime: „opozorilna“. Da naredi lahko vladi veliko škode, je gotovo vedel, zato je dosegel pri elektrogospodarstvu — ki po ustavi ne sme stavkati — da so dvakrat po dve uri odklopili tok. Organizatorji stavke so hoteli tudi blokirati dohode v Ljubljano, a stvar ni tekla po dogovoru.

Gotovo imajo mnogi ljudje velike skrbi, kako preživeti. A stavkati v takšnih razmerah, ko je treba vse na novo postaviti, ker staro ne gre, je več kot narobe. Je **načrtno uničevanje** še tistega, kar imamo.

Zame je bil odgovor električarjev, ki so izklopili tok, češ da bo zaradi tega „izpada“ njihovega dohodka cena spet višja, **višek nesramnosti**. Namenoma povzročijo škodo, plača naj jo pa oškodovanec. Res, čudovita skrb sindikata za „malega človeka“!

Prav pri tej stavki nam je lahko postalo jasno, da ni bil njen namen izboljšanje delavčevega stanja, marveč pridobiti spet na moči in **priti na oblast**.

Delo, delovno mesto, pravica do dela. Pravica do poštenega dela je res osnovna pravica vsakega človeka. Težko je z uveljavljanjem te pravice v naši sodobni družbi, kjer nastaja zaradi izrednega tehničnega napredka tretja socialna revolucija. Stroji zamenjujejo delavca: na eni strani odpadajo delovna mesta, na drugi nastajajo nova. Zahteva se vedno več znanja in vedno večja odgovornost. Mnogi na to niso pripravljeni. Naše gospodarstvo ni najbolj usodobljeno, marveč zastarelo. Zato je težav veliko več, kot si jih želimo.

Eno pa je gotovo: s stavkami se možnost zaposlitve ne bo bistveno izboljšala. Še manj pa se lahko z njimi poveča dohodek. Ena sama pot nas vodi k večjemu kosu kruha: **bolj pošteno in odgovorno delo ter bolj pravična porazdelitev dobrin**. Tega pa ne moremo doseči čez noč. Vse preveč je v nas želje imeti vse, sami pa nismo pripravljeni narediti kaj več kot najbolj nujno. Kako prav je zapisal Gregorčič:

*Za vse je svet dovolj bogat
in vsi bi srečni bili,
ko kruh delil bi z bratom brat
s prisrčnimi čutili.*

Tega idealnega stanja seveda ni mogoče uresničiti. Mislim pa, da **se moramo kristjani prav ob prazniku dela zavesti svoje velike odgovornosti**: začeti sadove dela pravičnejše deliti, pri tem pa vedeti, da brez odpovedi ne bo mogoče gospodarstvo preurediti.

Lahko bi nam kdo očital, češ vi lahko govorite, ker imate delo. Gotovo, odkriti bo treba več virov in načinov zaposlitve. Pri tem nam bo mo-

goče v pomoč spoznanje, da so petdeset let uničevali kmetije — totalitarni sistem je potreboval uboglji in finančno odvisen delavski proletariat, ne pa neodvisnih „kulakov“. Sedaj je čas, da kmetijstvo spet poživimo.

Gotovo ne bo čez noč drugače, a slehernik, ki se bo potrudil, bo končno našel mesto, kjer bo s svojim znanjem in pridnostjo ustvarjal in gradil boljši svet.

Včasih se nas vse preveč loteva občutje, da tudi takrat, ko se nam izpolnijo vse želje, nismo srečni, ampak hočemo, nasprotno, še več imeti. Nikoli nismo zadovoljni.

Skromnost je gotovo tista čednost, ki smo jo izgubili. Prav sveti Jožef nam iz svoje skušnje zagotavlja, da nas Bog ne zapusti, če imamo mero in zaupanje. Mero, da se znamo tudi čemu odreči. Zaupanje, da nam tudi to prinaša veliko dobrega.

Odkrijmo spet čudoviti Gregorčičev stavek:

*Ne le, kar velevala mu stan —
kar more, to mož je storiti dolžan!*

Tako bo veliko hude krvi odpadlo in odnosi se bodo spremenili.

Naj nam bo delo pot, ki nam odkriva tudi **zadnjega Delodajalca**. Ta ne plačuje vsako soboto. Ali bo naše delo priznal? Stavk in brezdelja gotovo ne bo upošteval kot olajševalno okolnost. Ne pustimo, da bi nas tisti, ki so nas v to težko gospodarsko stanje pahnili, kar naprej varali, da so sedaj oni edini rešitelji. Bodimo kristjani zavzeti sodelavci pri reševanju gospodarske krize. Samo delo in poštenost nam lahko prineseta končni uspeh.

Lepo Vas pozdravlja

Vaš don Kamilo

človek, razpet med zemljo in nebom

Pogosto slišimo: **Za človeka gre!** Vse govori o človeku. Vse modroslovne smeri, vsi „izmi“ se potegujejo zanj, ga hočejo rešiti, osrečiti, osvoboditi. Radi bi ga rešili pred gospodarsko krizo, drugi pred tehniko, svetovno katastrofo, nekateri pred Bogom, Cerkvijo in nazadnje pred samim človekom.

Že pred šeststo leti se je začelo gibanje za človeka. **Humanizem** so ga imenovali in ga še. Že takrat je bilo sklenjeno, da je treba zrušiti vse prestole, tudi božji prestol, in postaviti nov tron za novega, samostojnega, Bogu enakega, humanističnega človeka.

Ta novi človek je **Boga zavrgel**, se odpovedal nebu, se zagledal v zemljo in svet, a kmalu začel tožiti nad samim seboj.

Sartre, najbolj humanistični humanist, človek brez Boga, je zapisal: „Človek ni nič drugega kot mučenje in trpljenje, nekoristno bitje, gnusna

stvar, odurna stvarnost, skupek nemira; bednež, ki od svoje bede ne more zbežati, niti si pomagati.“

● Že **prvi človek** je bil humanist. Sveto pismo pove o njem, da je hotel biti enak Bogu, a je kmalu spoznal, da je brez Boga enak živali.

● Sledil je drugi korak humanizma, ki se ni zadovoljil le s tem, da bo človek enak Bogu, marveč da bo **več kot Bog**. Sam si je naredil božanstva iz lesa in kamna, iz zlata in srebra; pred svojimi izdelki je klečal, toda spoznal je, da je v tej družbi manj kot žival, saj je klečal pred živalmi. To je **poganski humanizem**.

● Temu je sledila še tretja stopnja, **brezbožni humanizem**, ki se ne zadovolji, da bi bil človek enak Bogu; tudi ne, da bi bil večji od Boga; marveč da **Boga sploh ni** in ga ne more biti.

To je **novi človek**, človek tehnike in napredka; človek, ki ne veruje in ne moli, ne misli in ne ljubi; človek, ki hoče samo uživati, se izživljati;

(dalje na strani 6)

skriti Bog

Očitno je: Bog je globoka skrivnost. Bog ni predmet, ki bi ga lahko zaznali tako kot druge predmete. Bog ne biva na način, kot bivajo na svetu stvari ali tudi človek. On ni nekje „zgoraj“. Njegova skrivnost nas obdaja povsod.

Na dnu vsega se peniš Ti,
si Ti,
Ti, jezero, neskončno hladni
vali,
še le pri Tebi vse se umiri.

Balantič

Sveto pismo imenuje Boga „skriti Bog, ki prebiva v nedostopni svetlobi“. Kot končna bitja ne moremo nikdar njega, neskončnega, vse obsegajočega, dojeti. Bog je le tedaj zares božanski, če je njegova skrivnost globlja in večja kot skrivnost človeka.

Apostol Pavel je zapisal: „*O globoči-
na bogastva in modrosti in vednosti v
Bogu! Kako nedoumljivi so njegovi
sklepi in neizsledna njegova pota! . . .
Iz njega, po njem in zanj je vse*“ (Rim
12, 34. 36a).

Ob skrivnosti Boga se morajo naše
človeške predstave o Bogu vedno
znova razbiti. Zato se moramo vedno

Bog je skrivnost

znova odpraviti na pot in svojo vero
vedno znova poglobljati.

Kolikor bolj bo poskušal nekdo iskati
Boga, toliko bolj se mu bodo vsi do-
slejšnji odgovori izkazali za nezadost-
ne. Najbolj močan zgled v svetem
pismu za to je Job. Zadelo so ga najtež-
ji udarci usode: vse je zgubil, imetje,
družino, zdravje. Boga ne more več ra-
zumeti in se z njim prepira. Na koncu
mora vendarle priznati: z Bogom se
človek ne more pravdati, Bogu ni
mogoče priti do dna. Tako položi Job
roko na usta. Molči in prizna: „*Govoril
sem brez razumevanja, prečudežno je
to bilo, da bi doumel*“ (Job 42, 3).

Veliki mistiki, ki Boga najgloblje do-
življajo, govorijo o temni noči, v katero
pelje človeka doživljanje Boga. Ta noč
je nadvse svetla božja luč, ki človeka
slepi, ker so njegove oči za to pre-
slabotne.

Boga je mogoče zanikovati

Ker je Bog nadvse velika skrivnost,
ga je možno tudi zanikovati. Nekdo
daje lahko tej skrivnosti, ki se razodeva
v skrivnosti njegovega lastnega življe-
nja, drugačna imena. Lahko ga imenu-
je na najrazličnejše načine: vseobse-
gajoča narava; snov, ki še le nastaja,
kipi in se rojeva; brezimenski in nesmi-

Bila je izredna suša. Vsa
trava se je že posušila in živali
niso našle nobene vode več.
Celó drevje in grmičevje je
začelo umirati.

Sušo je preživela ena sama
cvetica. Rasla je namreč v bli-
žini neznatnega vira. Toda tudi
izvir je začel usihati in je
obupaval.

„Ali se je vredno truditi za-
radi ene same cvetice?“ je
šepetal izvir.

Nadenj se je sklonilo staro
drevo in mu tik pred svojo
smrtjo reklo:

„Ljubi izvirček! Nihče ne
pričakuje od tebe, da bi napo-
jil celo puščavo. Tvoja naloga
je, da podarjaš življenje eni
sami cvetici.“

selni nič, tako da se naše življenje po-
greza v praznino in brezdanjost in se
končuje v puščavi niča.

Vrabček je ležal na hrbtu in
molel nožici proti nebu.

Mimo je priletela lastovica in
začudeno vprašala:

„Kaj pa ti je, da tako ležiš?“

„Kaj ne vidiš, da držim na svojih
nogah célo nebo. Če jih le malo
skrčim, bo nebo padlo na zemljo
in se bo razletelo na tisoč
koščkov.“

Tedaj se je z drevesa odtrgal
list in padal proti zemlji. Vrabček
se ga je tako ustrašil, da se je
brž postavil na noge in odletel.

Verni je prepričan, da skrivnosti človeka odgovarja samo skrivnost Boga, in veruje, da za to prepričanje lahko našteje razloge. Prepričan je vsaj o tem, da nobeni razlogi proti veri v Boga ne vzdržijo in da jih je možno oslabiliti tudi po razumski poti. A vsi razlogi in nasprotni razlogi so spričo vedno večje skrivnosti Boga nič več kot pametno povabilo k veri.

Nebo pa je ostalo prav tam, kjer je bilo.

Neki mož je začel dajati svoje-mu dobermanu ribjega olja, ker je slišal, da je to za pse zelo koristno. Vsak dan je stisnil glavo upirajočega se psa med kolena, mu na silo odprl gobec in vлил vanj olje.

Nekega dne se mu je pes iztrgal in olje se je razlilo po tleh. Potem pa se je pes vrnil in lužico polizal.

Mož je spoznal, da se pes ni upiral olju, ampak načinu, kako mu ga je on dajal.

priznavati Boga

Kaj torej pomeni Boga poznati in priznavati? Gotovo več kot neko oddaljeno „vzeti na znanje“, da Bog biva. V priznavanju Boga gre tudi za nas same, za smisel našega bivanja, za smisel našega sveta. Priznavanje Boga se zato ne dogaja samo z razumom, marveč s srcem, to je z udeležbo vse naše osebe.

„Zbogom,“ je rekla lisica.
„Čuj mojo skrivnost. Zelo preprosta je: Kdor hoče videti, mora gledati s srcem. Bistvo je očem nevidno.“

„Bistvo je očem nevidno,“ je ponovil Mali princ, da bi si zapomnil.

A. de Saint-Exupery

Boga priznavati pomeni tudi priznavati ga za temelj in cilj življenja, to je, priznavati ga za — vse. Kdor Boga priznava, ve, da dolguje vse njemu. Zato se priznavanje Boga ne izraža samo v mišljenju, marveč tudi v zahvali, hvali in češčenju.

Človek mora resnico vršiti, da jo zares priznava. Če nekdo Boga zares

(dalje na strani 6)

Marija

poldne na sadnem trgu

V temno modrino smokey zvoni.

Branjevka v stojnici
si z dlanjo
zasloni zaprte oči

in se nad ranljivi čas
zbrano zazre v Kraj,
kjer zrelo rdeče
besede nadangela
večno padajo
na pšenične
lepe kite
sklonjene
Dekle.

Truhlar

• Marijo je Kristus odrešil prav tako kot vse druge ljudi. Izjema je bila pa v tem, da je bila odrešena vnaprej, tako da ni imela v sebi greha niti en trenutke.

• Tudi v veri je bila Marija nam enaka: prav tako kot mi je hodila romarsko pot vere, z vso njeno temo. Tako nam je še bliže, saj nas tudi v tem lahko dobro razume.

• Ko je dobila od Boga ponudbo, da bi sodelovala pri odrešenju, je sprejela ta Božji načrt. Njeno sodelovanje pri tem pa je bilo popolnoma podrejeno Kristusovemu odrešenju in vse pogojeno po njem, po njegovi milosti.

• Čeprav je razdalja med Bogom in Marijo neskončna, je tudi razdalja med njo in nami skoraj neskončna. Marija je vsemogočnost na kolenih. Po Božjem načrtu je naša Mati. To tudi hoče biti. Ali nam bo mogla biti, je odvisno od nas.

Človek, razpet med nebom in zemljo

(dalje s strani 3)

človek, ki hoče vse imeti, a izgublja sebe.

Človek je razpet med zemljo in nebom, med štartom in ciljem, med „imeti“ in „biti“, med vero in nevero . . .

Naj predstavim štiri like človeka, ki so značilni za današnji čas, za današnjo Evropo, torej tudi za nas, ki smo del Evrope.

● Najprej je pred nami podoba korinškega kralja Sizifa. O njem so stari Grki pripovedovali, da mora v podzemlju za kazen vedno znova valiti velik in težek kamen na strm hrib, a se zaman muči, ker se mu kamen vedno znova tik pred vrhom izmuzne in zakotli v dolino. Sizif vedno znova začneja svoje delo, a ga nikoli ne opravi, nikoli mu ne uspe priti do cilja.

To je podoba ljudi, za katere življenje nima smisla. Življenje je brez cilja, nesmisel, je večni „zaman“, zato ne marajo Boga ne vere ne pomoči ne tolažbe. Po tem gledanju je človek prepuščen slepi usodi in ne ve, zakaj živi.

● Drugi življenjski lik človeka ima ime upornega Prometeja. Ta ni maral častiti drugih bogov. Uprl se je. Zevsu, bogu vseh bogov, je ugrabil ogenj in ga prinesel ljudem, da bi jim naredil raj na zemlji. Za kazen je bil prikovan na skalo, kjer mu je jastreb kljuval jetra, ki so se mu sproti obnavljala.

To je podoba tistih, ki verujejo in upajo v svoje kraljestvo na zemlji, zato ne pričakujejo kakšnega božjega kraljestva. Z lastno močjo, s tehnologijo, znanostjo, napredkom, oblastjo, silo, revolucijo, ideologijo, z vsem, kar so si nagrabili in nakradli, si ustvarijo svoje kraljestvo. Hočejo svobodo, o njej govorijo, a ležejo v

novo sužnost. Hočejo bogastvo, a ostajajo reveži. Hočejo srečo, pa se jim izmika. Tak človek je kakor prikovan na skalo. Prav tisto, kar mu je obljubljalo svobodo, srečo in raj, ga kljuva in se mu maščuje.

● Tretja podoba nosi ime po Dioniziju, bogu opojnosti in zamaknevanja. Čim več užitka za čim manjšo ceno!

Mamila in druga sredstva manipuliranja s človekom, z mladim človekom, beg v „kemične počitnice“, „ljubezen brez strahu“ na področju spolnosti, skratka, užitek brez odgovornosti, to je mnogim postalo vse. Ob takem življenjskem vodilu človek kmalu nima kaj več živeti.

● Četrti model človeka spominja na lepega mladeniča Narcisa iz grške pripovedke, ki se je tako zaljubil vase, v svojo zrcalno podobo v vodi, da zanj ni bilo več pomoči: umrl je od hrepenenja po sebi.

To so vase zagledani ljudje, ki so tako zaposleni sami s seboj, da ne vidijo nikogar drugega, so sužnji samih sebe, niso sposobni sprejeti nobene odgovornosti ali obveznosti ne v osebnem življenju ne v družini, zakonu, družbi, nikjer. Taka nena ravna zaljubljenost vase naredi človeka nemogočega in v njem zamori tudi najmanjši socialni čut.

(s prejšnje strani)

Bog je skrivnost

priznava in vanj veruje, se bo njegovo življenje spremenilo. Tak ve, da ga Bog popolnoma sprejema. Zato more in mora tudi on sprejemati sebe in druge.

Prav zato, ker ve za zadnjo oporo in vsebino življenja, se more in mora proti vsem silam, ki življenje ogrožajo, zavzemati za življenje.

Vera v skritega Boga bo vedno iščoča, sprašujoča in vselej na novo tvegajoča vera.

Kaj je človek, kako se postane človek, kakšen je smisel in kje je cilj njegovega življenja, je skrivnost, ki presega znanost, tehniko, modroslovje. Človek je uganka, ki je ne more rešiti nihče drug kakor Bog, ki je postal človek. To je Kristus, ki je s svojim človeškim življenjem, trpljenjem, smrtjo na križu in vstajenjem razodel to skrivnost. On je s svojim evangelijem nad vsa pričakovanja presegajoč odgovor.

Jezus Kristus od Betlehema do Kalvarije, od rojstva do smrti, na veliki petek in veliko noč je odgovor na razpetost človeka med zemljo in nebom, med štartom in ciljem. On je pokazal, da človekovo življenje ni Sizifov nesmisel, ni na skalo prikovan Prometejev trpljenje, ni Dionizijeva opojnost in čutna omama, ni Narcisovo sebeljubje. Človekovo zemeljsko življenje se ne izteka v prazen nič, v grob, v brezno obupa, marveč je uvod v tisto polnost življenja, ki ga kaže velika noč s Kristusovim vstajenjem.

To je korenina novega humanizma, ne Adamovega, ne poganskega, ne brezbožnega, ampak krščanskega, evangelijskega, v katerem odmeva klic Leona Velikega: „O človek, spoznaj svoje dostojanstvo!“

Franc Kramberger
mariborski škof

Slovenija

Moja dežela.

na sploh

UMIRITEV, PA SPET VIŠANJE CEN

Marca se je košarica življenjskih stroškov, to je osnovnih živil, podražila le za 0,8 %. Najmanjši mesečni življenjski stroški živil za tričlansko družino so znašali 13.900 tolarjev. Nekatera živila so se podražila kot npr. šunkarica (od 649 na 709 SLT), jabolka (na 106), jajca (od 12 na 13) in sladkor (od 70,6 na 71,2), druga pa pocenila: korenje (od 118 na 98) in zelena solata (za 46,5). V primerjavi s februarjem so se cene na sploh povešale za 11,5 %.

SLOVENSKI DELAVEC JE POCENI

Po podatkih Nemškega gospodarskega instituta, ki je primerjal dohodke

zaposlenih v 20 državah, je povprečna plača na uro, preračunana v nemške marke, v različnih deželah taka-le: Švica 25.75, Norveška 25.40, Danska 25.20, Japonska 22.57, Kanada 21.80, Nemčija 21.73, Švedska 21.11, Luksemburg 20.15, ZDA 18.56, Nizozemska 17.70, Belgija 17.10, Avstralija 16.95, Velika Britanija 15.92, Italija 15.80, Avstrija 15.76, Irska 15.09, Francija 14.09, Grčija 6.77, Portugalska 4.49, Slovenija 2.20.

V AGENCIJI „VAS“ ŽE PREK 70 KMETIJ

Zadružna turistična agencija Vas je bila ustanovljena pred enim letom, njeni sadovi pa že združujejo več kot 70 kmetij, ki se ukvarjajo s kmečkim turizmom. Osnovna naloga agencije je predstavitev in prodaja turističnih zmogljivosti na slovenskih kmetijah.

Predjamski grad.

Skrbijo pa tudi za izobraževanje kmetov in svetovanja. Izdali so katalog, v katerem so vse te kmetije predstavljene. Za zdaj je na turističnih kmetijah v Sloveniji 1250 postelj, od tega 40 % prve kategorije. Največ teh kmetij je na Štajerskem, v Zgornji Savinjski dolini, sledijo Gorenjska (Škofja Loka, Tržič, Jezersko, Kranjska gora), Zgornje Posočje, Bela krajina in Kras. Naša bogata ponudba pristnih domačih jedi privlači čedalje več tujcev na te kmetije.

OBRTNIŠKI SEJEM V MÜNCHNU

Med nekaj več kot 1500 razstavljalci iz 37 držav je letos na mednarodnem sejmu obrti v Münchnu razstavljalo tudi 13 obrtnikov in podjetij predvsem sodobne kovinske, elektronske in elektrotehnične proizvode. Največ za slug za to imata slovenska in bavarska obrtniška zbornica. Odprtja sejma se je udeležil tudi predsednik slovenske vlade Peterle. Sejem je bil poslovno-prodajen, kjer so ponujali večinoma nemški in avstrijski proizvajalci blago za končno porabo in opremo za obrtnike in mala podjetja. Tokratni slovenski razstavljalci so iskali na nemškem trgu predvsem kupce in naročila.

Ko Demokratska stranka ni uspela z nezaupnico proti Peterletovi vladi, je Peterle njene ministre (Bavčarja, Kacina, Rupla) pozval, naj iz „neuspešne“ vlade odstopijo.

LETO 2000...

BOMO
ODSTOPILI,
KDAJ, SE
PA ŠE
NE VE!!

Črni vrh nad Idrijo je poglavitno neselje Črnovrške planote na pomembnem razpotju cest proti Colu, Godoviču, Idriji in Lomom.

WORLD TRADE CENTER V SLOVENIJI

Ob Smeltovi stolpnici v Ljubljani gradijo ljubljanski WTC, in sicer hkrati nakupovalno središče in stolpnico. Prvo bo imelo 7500 kvadratnih metrov površine, na kateri bodo prostori z najrazličnejšimi trgovskimi in storitvenimi dejavnostmi. Največ prostorov so odkupila kranjska Živila, ki bodo imela tam sodobno živilsko samopostrežbo. Stolpnica bo visoka 16 nadstropij; v zgornji dve se bo preselila Ljubljanska borza. Nakupovalno središče namenjajo odpreti letos oktobra, poslovno stolpnico pa januarja 93.

AMERIŠKA POMOČ PRI VOLITVAH V SLOVENIJI

V Slovenijo je prišlo na obisk odposlanstvo Nacionalnega demokratičnega inštituta iz Washingtona, ki naj bi pomagalo pri oblikovanju volilne zakonodaje, skupščinskega poslovnika, zakonov krajevne uprave in pri izdelavi javnomnenjskih raziskav. Maja naj bi prišla skupina strokovnjakov. Največ pozornosti bi inštitut namenil vprašanju predvolilnega boja, nastopanju v sredstvih družbenega obveščanja in drugim predvolilnim dejavnostim strank.

1993 — LETO SLOVENSKEGA TURIZMA

Drugo leto naj bi bilo leto slovenskega turizma. Z njim bodo skušali izboljšati celotno turistično ponudbo Slovenije. Predstavili so že znak turističnega leta: goloba kot simbol miru z zelenim lipovim listom. Pestrost barv (golob je rumen in bel) poudarja pestrost slovenske turistične ponudbe. Znak naj bi upodobili na priponkah, majicah, zastavah, nahrbtnikih, jadrih, balonih, kuvertah itd.

ZASEBNI GIMNAZIJI

V Sloveniji sta dve zasebni šoli: Škofijska gimnazija Vipava in salezijanska Gimnazija Želimlje. V posameznih oddelkih je le po 22 do 25 učencev oziroma učenk. Vipavska gimnazija ima v programu tudi pouk latinščine štiri leta in eno uro verouka. Želimljenska gimnazija ima med izbirnimi predmeti latinščino kot tretji tuji jezik, pedagogiko in verouk. Obe gimnaziji skušata dajati temeljito izobrazbo in vzgojo v človečnosti.

SLOVESNE PRISEGE SLOVENSKEGA VOJAKOV

V šestih slovenskih vojaških učnih središčih — v Slovenski Bistrici, Cerkljah, Ljubljani, Vrhniki, Postojni in Kranju — je prisegel prvi redni rod slovenske vojske, to je 2300 mladih vojakov. Slovesnosti so se poleg staršev in drugih sorodnikov udeležili številni najvišji predstavniki slovenske oblasti in republiškega štaba za teritorialno obrambo. Obrambni minister Janša je vojake opozoril, naj se resno usposablja, saj se nahajajo nevarna krizna žarišča v naši bližini. Mir lahko zagotavlja le oborožena sila in miroljubna politika. Predsednik Peterle je vojakom zaželel, da jim ne bi bilo nikdar treba uporabiti orožja, če ga pa že bo treba, upa, da bo uspešno. Usposabljanje vojakov bo trajalo šest mesecev.

SLOVENIJA NAVDUŠILA

Šestnajst predstavnikov severno-ameriških turističnih organizatorjev si je pod vodstvom Susan di Maggio, predstavnice Slovenskega združenja za razvoj turizma v Seattlu, ZDA, prišlo ogledat slovensko turistično ponudbo. Imenovana je rekla, da so prav vsi, ki so tokrat prvič na obisku v Sloveniji, prijetno presenečeni nad tem majhnim in neznanim delom Evrope. „Skupina, ki jo vodim,“ je še rekla, „se je navdušila ne le nad deželo, marveč tudi nad prijaznimi in nasmejanimi ljudmi, kar je za ameriške goste zelo pomembno.“

FARNE SPOMINSKE PLOŠČE

Nova slovenska zaveza bo za padle in ubite slovenske domobrance in druge žrtve komunizma, ki še nimajo groba in še niso bili krščansko pokopani, oskrbela vzdavo farnih spominskih plošč. Plošče bodo imele tole posvetilo: „Na tej plošči bereš imena mož in fantov tega kraja — vojakov slovenske narodne vojske — borcev proti komunizmu. Niso padli v boju — bili so izdani in pomorjeni. Ne ve se, kje je njihov zadnji dom. S spoštovanjem in bolečino jih zato sprejema domači kraj. Dokler bo slovenski človek stopal tod mimo, ne bodo pozabljena njihova imena in besede, ki so jih izgovarjali v življenju in smrti: MATI — DOMOVNA — BOG. PACEM IN DOMINO (MIR

V GOSPODU)." Kjer bodo na plošči tudi imena žena in deklet, bodo prve-
mu stavku dodane besede: „— tudi
imena žena in deklet, ki so delile njho-
vo usodo."

KNJIGA „LEPA SLOVENIJA“

Pred nedavnim je izšla knjiga Lepa Slovenija in sicer v štirih jezikih: v slovenskem, angleškem, italijanskem in nemškem. V njej predstavlja 23 fotografov s svojimi fotografijami vse slovenske pokrajine skozi štiri letne čase. Besedilo in podpise k fotografijam je prispeval pesnik Tone Pavček. Knjiga je primerna za predstavitev naše mlade države tujcem.

od tu in tam

BOHINJ

Bohinjsko jezero je biološko spremenjeno (pojavljajo se rastline in živali, značilne za onesnažena jezera), vsebuje visoko stopnjo odplog (iz bližnje ribogojnice, okolnih kmetijskih površin in gradenj v neposredni bližini jezera), pojavljajo se bele in črne prevleke (kot posledica onesnaženega zraka in onesnaženja okoli jezera) ter je onesnaženo posredno tudi zaradi kislega dežja.

CELJE

V prvi tretjini aprila se je vršil na sejmišču Golovec prvi ekološko-občinski sejem (EKO '92). Postavili so ga na 1200 kvadratnih metrih zunanjih površin in na 650 kvadratnih metrih pokritih. Razstavljena tehnologija je prikazala predvsem možnosti za celostno urejanje vodâ, posebej tudi opremo in sisteme za oskrbo s pitno vodo in možnosti za odvod odpadnih vodâ. Razstava je opozorila na varstvo okolja v hiši in njegovi okolici. Sejem so spremljali strokovni pogovori.

DREŽNICA

Strojni tehnik Dominik Rakušek si

Dvoriščna stran gradu Otočec, ki stoji na enem od otočkov Krke, v katerem se nahaja zdaj hotel.

je doma, to je v Magozdu, vasi pod Krnom, zgradil lastni televizijski studio. Ves material je kupil sam, le denar za oddajnike je zbrala občina od svojih 600 prebivalcev. Studio si je uredil v dnevni sobi. Oddaja na praznem kanalu in sicer ob četrtek po tri do štiri ure. Redno posreduje občinska obvestila, filme in lastne posnetke. Poroke in krste prenaša naravnost iz drežniške cerkve. S pomočjo njegovega oddajnika sprejemajo domačini zdaj tudi signal koprsk televizije.

GRIMŠČE PRI BLEDU

Na Grimščah so odprli raziskovalno-izobraževalno središče, ki obsega izobraževanje, center informacijskih virov ter razvojno in raziskovalno delo. Gre za najodobnejše središče za računalniško usposabljanje v Sloveniji. Opremljeno je z najmodernejšimi računalniškimi in informacijskimi aparati ter z aparati za zveze. Naložba je stala okoli dva milijona mark. Pri izobraževanju bodo posvetili posebno pozornost informacijskemu usposabljanju menedžerjev.

IDRIJA

V Idriji so predstavili zasnovo načrta o zaščiti idrijske čipke v okviru Unes-

ca. Zaščita je del pospeševalne kletkarske obrti in uveljavljanje idrijske čipke v svetu. V Idriji že 115 let deluje čipkarska šola. Na leto jo obiskuje več kot štiristo deklet, nekatere med njimi tudi po več kot deset let. Uči jih šest učiteljic in risarka vzorcev. V idrijskem čipkarskem okolišču, h kateremu prištevajo tudi Žiri in okolico, se s kletkarnjem ukvarja dva tisoč žensk, od katerih pa bi si jih le nekaj zaslužilo zaščitni znak idrijske čipke. Idrijsko čipkarsko središče načrtujejo usposobiti za šolo predpisanih spretnosti in znanja in za poklicno izobraževanje. Gojenke šole si bodo lahko pridobile naslov mojstrice. V Idrijo bo delovala komisija za ocenjevanje čipk in dodeljevanje zaščitnega znaka.

KOBARID

Pred dvema letoma so odprli v Kobaridu muzej, posvečen prvi svetovni vojni, ki ga je doslej obiskalo blizu 30.000 ljudi. Med 24. in 26. oktobrom 1917 je prišlo tu do zloma italijanske fronte in do prodora avstrijskih in nemških čet do reke Piave. Tu se je bojeval tudi ameriški pisatelj Ernest Hemingway, ki opisuje v svojih delih tudi naše kraje. Med prve muzejske načrte spada dokončanje restavracije, ki naj bi spominjala na vojaško kantino. S

V Mariboru so še takšna dvorišča.

pre novo napol porušene hiše, ki je narodnostni spomenik prvega razreda, so pridobili nove prostore za restavracijo in sobe, kjer bo razstavljena stalna zbirka o kobariški zgodovini. Zgodovinska pot bo vodila od muzeja do kostnice pri sv. Antonu, od koder je lep razgled po vsej pokrajini, in naprej po stari vojaški poti do Napoleonovega mostu in do slapa Kozjak.

KRANJ

V okviru sejma gozdarstva in kmetijstva so predstavili prvo strokovno kuharsko knjigo za pripravo divjačine pri nas. V njej je tristo izbranih receptov evropske in domače kuhinje za jedi iz mesa tistih živali, ki živijo v naših loviščih in jih je dovoljeno upleniti. Knjigo so natisnili v 5000 izvodih.

KRANJ

Na mednarodnem gozdarsko-kmetijskem sejmu so lastnikom gozdov, gozdarjem in drugim govorili o gospodarnosti gozdnega dela na kmetiji, prodaji lesa v razmerah prostega trga, možnosti nabave gozdarske opreme in izobraževanju gozdnih posestnikov za delo v gozdu. Predstavili so tudi avstrijske

ske izkušnje v gozdnem zadrugištvu. Za kmete so pripravili strokovni posvet o pridelovanju krme na travnatem svetu, od njih in vrtničarjev so pa zbirali zemljo za brezplačno analizo hranil in kislosti tal. V okviru sejma so razstavili tudi črnbelo pasmo govedi, ki je namenjena za prirejo mleka. Ugotovili so, da slovenski rejci te pasme ne zaostajajo po kakovosti in količini mleka za razviti evropskimi državami. Najboljša starejša krava iz Vrbenj pri Radovljici daje povprečno po skoraj 10 tisoč litrov mleka na leto.

KRANJ

Tu so pripravili Praznik kruha: na stojnicah na trgu ob cerkvi je bila dva dni velika ponudba različnih vrst kruha in peciva, saj so ga pripeljale pekarnice iz Kranja, Škofje Loke, Ljubljane, Celja, Novega mesta in Šenčurja. Obiskovalci sejma so lahko izbirali med več kot 20 vrstami kruha in peciva iz krušnega testa.

LAŠKO

Pivovarna, Zdravilišče in občinski izvršni svet Laško so prvič skupaj založili pregleden program v tem zdraviliškem mestu za vse letošnje leto. Priročna zgibanka ponuja na 12 straneh kulturne, družabne in turistične prireditve. Na gradu Tabor bodo letos že četrte poletne prireditve. V programu še ni vsega, tako npr. kratkega vodnika po kulturnozgodovinskih spomenikih Laškega in okolice. Razstavišče Laški dvorec bo priredilo več slikarskih razstav.

LJUBLJANA

Na Cesti dveh cesarjev so odprli obnovljeno Vrtnarijo Log. Ta ima devet hektarjev vrtnarskih površin, njena glavna dejavnost pa je vzgoja sadik in zgodnje zelenjave za oskrbo mesta. Zgradili so dva plestenjaka s skupno pokrito površino 720 kvadratnih metrov, v katerih bodo gojili zgodnjo zelenjavo. Log ima tudi kalilni zaprt prostor, dva neogrevana tunela iz plastičnih folij in večnamenski steklenjak s 320 kvadratnimi metri površine. Vrtnarija lahko vzgoji letno okoli milijon sadik, kar zadošča za četrtno ljubljanskih potreb. Iz nje naj bi prišlo poleg sadik in semen na ljubljansko

tržnico tudi 200 ton sveže zelenjave. Zaposlenih je samo osem ljudi.

LJUBLJANA

Na Gospodarskem razstavišču so odprli drugi del sejma Alpe-Adria — Svoboda gibanja. Program sejma je zajemal prehrano, šport, turizem, pomorstvo, kozmetiko in vse, kar zadeva prosti čas in dopustovanje. Na sejmu je ponujalo svoje storitve 286 razstavljalcev iz 12 držav. Tuji so prišli iz Hrvaške, Avstrije, Belgije, Francije, Italije, Nemčije, Norveške, Švedske, Velike Britanije, ZDA in Japonske. Slovenske pokrajine so se predstavile z vsemi oblikami turistične ponudbe: tako so bila tam številna zasebna turistična podjetja, zdravilišča in članice skupnosti alpskih mest. Podjetje Agenda je predstavilo lahko letalo, helikopter in trabakulo (istrsko ladjo z dvema jamboroma).

MARIBOR

V tukajšnji Univerzitetni knjižnici je pričel z delom Informacijski center o Evropski skupnosti, ki bo deloval v okviru Evropske hiše Maribor. Informacijski center je namenjen šolstvu, znanosti in podjetništvu, uporabnikom so na voljo stalna razstava tiskov ES, izposoja različnih tiskov (so brezplačni in preseneča obseg in raznovrstnost knjižic, brošur in zloženek), povezava s podatkovnimi bazami v Luksemburgu, izposoja videofilmov o ES in branje časopisov (doslej jih je 13). Center bo spodbujal učenje tujih jezikov, odprtost meja in sodelovanje med mladimi. Glavna naloga pa je sodelovanje pri uresničevanju združene Evrope.

MARIBOR

Tu se je vršilo tekmovanje pevskih zborov Naša pesem 1992, prvič kot mednarodna prireditev. Geslo je bilo: Glasba, naša ljubezen. Zlato plaketo so dobili ljubljanski madrigalisti, vokalna skupina Ave iz Ljubljane, ženski pevski zbor Rotovž iz Maribora in mešani pevski zbor Obala. V petju ljudske pesmi je prejel prvo nagrado mešani pevski zbor Nižji Novgorod iz Ruske federacije, drugo mariborski Rotovž, tretjo pa sta si delila ženski pevski zbor PA iz Gradca in moški pevski zbor EKE iz Tallina v Estoniji.

vrenje v slovenskem kotlu

V HELSINKIH VISI SLOVENSKA ZASTAVA

Slovensko zastavo so 24. marca izobesili pred kongresnim središčem Marina v Helsinkih, kjer zaseda svet ministrov konference o varnosti in sodelovanju v Evropi (KVSE). Pred začetkom zasedanja so namreč zunanji ministri držav udeleženci sprejeli sklep, da sprejmejo medse tri nove članice, Gruzijo, Hrvaško in Slovenijo.

OPOZORILNA STAVKA — VODA NA MLIN PRENOVITELJEV

Predsednik slovenske vlade **Peterle** je dan po opozorilni stavki povedal, da ni mogoče doseči družbenega sporazuma, če pred tem ne **pregledajo vzrokov, ki so privedli do nezavidljivega socialnega položaja delavcev**. Dodal je, da obsoja početje, če kakšna stranka — to je storila SDP (bivša ZKS) — **kuje na račun stavke svoje politične dobičke**, saj s tem razvrednoti stavkovne namene. Rekel je še, da so nekateri sindikati ob stavki **presegli zakonsko dovoljene okvire**, ko so npr. samovoljno odklopili elektriko v bolnišnici na Golniku, in v teh primerih bo

morala vlada seči po zakonih pravne države. **Vlada tudi ne namerava poravnati škodo**, ki jo je stavka povzročila, marveč to prepušča odgovornim. Predlagana sprememba najnižje kosmate plače je 15.820 tolarjev, kar je nekaj manj, kot predlagajo sindikati, je pa še v postopku sprejemanja. Slovenski denar, ki naj bi zamenjal bone, pričakujemo lahko v prvem polletju letošnjega leta.

O ODGOVORNOSTI MINISTRA RUPLA

Skupina štirinajstih poslancev Demosa je vložila v skupščini **zahtevo o razpravi glede dela in odgovornosti zunanjega ministra Rupla**. Očitali so mu, da **ravna v nasprotju z ustavo**, ko ne prevzema soodgovornosti za delo vlade, zunanje ministrstvo pa vodi neusklajeno s politično usmerjenostjo predsednika vlade. Ruplova **strateška napaka** naj bi bilo predlaganje vsebine tristranskega sporazuma med Hrvaško, Slovenijo in Italijo in njegovo zavzemanje za podpis tega sporazuma, ki bi omejil neodvisnost Slovenije. Pri določanju meje s Hrvaško naj bi se pokazala Ruplova **pogajalska manjvrednost in diplomatska nesposobnost**. Posebej so mu očitali njegove **poteze v zvezi s slovenskima zastopnikoma v ZDA Millionigom in na Dunaju Smollem in diplomatski škandal** o stopnji zastopstva Svetega sedeža v Sloveniji. Rupel ima tudi to nad seboj, da je **poletel z uradnim letalom na zasebno srečanje Rotary kluba v Milano**.

ISKANJE NOVEGA PREDSEDNIKA VLADE

V začetku marca so se tri stranke nekdanjega Demosa (demokrati, socialdemokrati in zeleni) in socialisti **začeli pogovarjati o sredinski koaliciji in možni zamenjavi Peterletove vlade**. H koaliciji so pritegnili še liberalne demokrate in ljudsko stranko. Dokler so se pogovarjali o programu nove vlade, je še šlo, ko so pa prišla na vrsto imena novega predsednika vlade, se je zataknilo.

23. marca so se predstavniki teh

strank in neodvisnih poslancev (6 + 1) sestali samo s tem namenom, da **določijo novega predsednika vlade**. Oman je v imenu Slovenske ljudske stranke zahteval, naj v koalicijo pritegnejo še krščanske demokrate, novega predsednika pa bi njegova stranka podprla le, če bi bil to Jože Pučnik. Drnovšek je kot predsednik Liberalnih demokratov rekel, naj bi bila koalicija tako močna, da bo novi predsednik zagotovo izvoljen, in naj bi ta imel velika pooblastila pri sestavi vlade, ki naj bi jo sestavljali strokovnjaki, ne politiki.

Liberalni demokrati trdijo, da so še isti dan obvestili predstavnike koalicije, da bo njihov **kandidat Drnovšek**, ti pa pravijo, da niso o tem nič vedeli in da so se zato naslednji dan odločili za **Bavčarja** kot kandidata za predsednika vlade, saj je na srečanju 23. marca Drnovšek pokazal veliko neodločnost. Nobena od obeh strank ni hotela svojega kandidata umakniti. Skupščina mora glasovati o obeh.

BAVČARJU NEZAUPNICA VLADI SPODLETELA

Policijski minister Igor **Bavčar ni postal predsednik slovenske vlade**. Poslanci slovenske skupščine so mu 8. aprila po šestinpolurni razpravi v glasovanju o konstruktivni nezaupnici Peterletovi vladi namenili samo 98 glasov (namesto 121 potrebnih), proti jih je bilo 105. Med glasovanjem sta tako Bavčar kot Rupel hodila med poslanci in jih skušala pridobiti za glasovanje v prid Bavčarju. Bavčar je ponudil slovenski liberalni stranki vsa ministrska mesta, če glasujejo za nezaupnico. A ti so mu podpora odrekli.

Za naslednje glasovanje o konstruktivni nezaupnici vladi in predlaganem predsedniku **Drnovšku** so določili 22. april.

Po glasovanju je predsednik vlade **Peterle** izjavil, da zdaj **pričakuje izstop vseh ministrov Demokratske stranke** (Bavčar, Kacin, Rupel) iz vlade. Rekel je tudi: „To so v določenem pomenu kisle zmage. Zdi se mi, da je vse to nepotrebno. Politična odgovornost bi se morala pokazati drugače.“

Med razpravo je bilo slišati različne

justin stanovnik predvolilni čas

Volitve, pred katerimi stoji-
mo, bodo druge demokratične
volitve v povojni slovenski
zgodovini. Na njih bo šlo v
bistvu za obstoj demokracije.

Zaradi totalitarne preteklosti
je narodova politična volja na
eni strani onemogla in shira-
na, na drugi pa še ne dovolj
prebujena, da bi se mogla ne-
odvisno in pametno odločati.

Pred nami se izrisuje potre-
ba po oblikovanju trdnega de-
mokratičnega predvolilnega
bloka. V ta blok spadajo tiste
politične stranke, ki stojijo trd-
no v tradiciji Evrope: kranjski
liberali (Gros), narodni demo-
krati (Pirnat), krščanski demo-
krati (Peterle), nova slovenska
ljudska stranka (Oman), so-
cialni demokrati (Pučnik). Sem
spada tudi vsaka druga sre-
dinska stranka, ki ne bo v no-
benem primeru sklepala vlad-
nih koalicij s tistimi levimi sku-
pinami, ki izhajajo iz totalitar-
nega komunističnega komple-
ksa.

Politične grupacije, ki izha-
jajo iz Partije, na noben način
ne smejo dobiti v roke krmilnih
vzvodov države: njih članom
ne moremo zaupati, ne sme-
mo zaupati, za vedno so si za-
pravili zaupanje. Potem, ko jim
je odrekla legitimnost zgodo-
vina sama, naj bi se v celoti
in dokončno umaknili. Tega
niso storili in zaradi tega osta-
ja naše nezaupanje. Bili so no-
silci morda najbolj odvrtnega
sistema v zgodovini.

Na vseh zborovanjih, na
vseh kongresih, po vseh medi-
jih, pa tudi v sferi osebnega
političnega vpliva se mora

*Policaji nesejo svojega šefa
Bavčarja v parlament, kjer naj
bi bil izvoljen za predsednika
vlade.*

očitke proti Bavčarjevemu poskusu:
v Nemčiji se še ni zgodilo, da bi vladne
stranke sodelovale pri nezaupnici svoji
vladi, kot se to dogaja v Sloveniji, kar
je perversno; to, da bi postal policijski
minister predsednik vlade, vzbuja
strah; slovenska skupščina je že pre-
segla število obravnavanih nezaupnic v
Nemčiji; Bavčarjev program je takšen,
kot da bi ga prepisal od sedanje vlade;

anton stres demokratizacija še ni končana

● V naših časih je po nekaterih
časopisih in radijskih ter televizij-
skih oddajah zvrhana mera pretira-
vanj. Tisti, ki stojijo za njimi, **bi radi
spravili ob ugled sedanjo demo-
kratično izvoljeno oblast**, da bi se
ljudem začelo tožiti po minulih ča-
sih komunistične vladavine. Zato
skoraj ni več oddaje, da ne bi padlo
nekaj pikrih in zajedljivih opazk na
račun stanja, ki se je začelo pred
dvema letoma, ko smo si oblast
prvič demokratično izvolili.

● **Podoben namen** so imeli tudi
**organizatorji zadnje splošne stav-
ke**. Prvi in drugi izkoriščajo seda-
nje težko prehodno obdobje za to,
da bi pomagali spet na oblast ti-

z novo vlado bi se volitve gotovo odmak-
nile, kar bi pa pomenilo za Slovenijo veli-
ko škodo. Prenovitelji, „bivši“ komuni-
sti, so nezaupnico seveda podprli.

SKUPNA IZJAVA MINISTROV

Vsi ministri razen Bavčarja, Jazbin-
ška, Kacina, Rupla in Tomšiča so *pod-
pisali izjavo za javnost*, v kateri je zapi-
sano, da vlada v takšnih razmerah iz-
redno težko opravlja izvršilno oblast,
kar je škodljivo za Slovenijo kot državo,
ki bi morala prav v tem času dograjeva-
ti gospodarski sistem in utrditi zuna-
rjepolitični ugled.

Podpisniki izjave predlagajo, naj
poslanci pripravijo volitve, sprejmejo
zakon o lastninjenju in zakon o vladi.

SLS VLOŽILA V POSTOPEK SVOJEGA MANDATARJA

Slovenska ljudska stranka je 8. aprila
uradno vložila v skupščinski postopek
konstruktivno nezaupnico Peterle-

stim, ki so se je v štiridesetih letih
tako navadili, da očitno brez nje ne
morejo živeti.

● Gospodarske razmere seve-
da niso rožnate. Mnogi se borijo za
delo in preživetje. Obstajajo pa tudi
taki, ki si brezobzirno prilaščajo
imetje, ki ni njihovo. Vsak pameten
človek ve, **kdo je za to sedanje
stanje najbolj kriv**. Kar žanjemo
danes, nismo zasejali šele pred
dvema letoma, ko smo demokrati-
čno volili. Korenine so veliko glob-
lje in segajo za več desetletij nazaj.

● Vsak ve, da rešitve ni v vrača-
nju nazaj, temveč v čim bolj pospe-
šenem hitenju naprej. Za to pa **po-
trebujemo voljo do življenja in de-
la, pogum in upanje**, ne pa vsak
teden novega mandatarja in tudi ne
nenehne zlovesčnosti iz radijskih in
televizijskih sprejemnikov. Sicer pa
se tistim, ki nam najbolj vsiljivo do-
povedujejo, da smo že v popolni
revščini, godi neprimerno bolje kot

tovi vladi. **Njen kandidat je dr. Toplak**, ki je gospodarski in pravni strokovnjak in predsednik družbenopolitičnega zbora slovenske skupščine.

Ob tem so povedali, da je bila sedanja vlada dovolj uspešna na političnem področju, premalo pa na gospodarskem, predvsem zato, ker nima večine v skupščini. Ker programa drugih dveh kandidatov, Bavčarja in Drnovška, ne zagotavljata rešitev, hoče SLS s svojim predsednikom nadaljevati Demosov program.

NARODNI DEMOKRATI ZA REFERENDUM O VOLITVAH

Narodni demokrati so 8. aprila v parlamentu zbrali potrebnih 80 podpisov pod svoj predlog za **referendum o volitvah v državni zbor** po zakonu, ki so ga pripravili v tej stranki. Predlagajo kombiniran način: 44 poslancev naj bi volili po večinskem sistemu, 44 po strankarskih listah, dve mesti pa naj bi imeli predstavniki italijanske in madžarske narodnosti.

večini njihovih bralcev, poslušalcev in gledalcev.

- Med veliko **laži** našega časa sodi tudi trditev, da se pri nas pojavlja **klerikalizem**, da „Cerkev dviga glavo“, kot pravijo. Zakaj pa je ne bi smela dvigniti, če živimo v državi, kjer so ljudje svobodni in lahko hodijo vzravnano in pokonci? Res je bila Cerkev štirideset let izrinjena iz javnosti, morala je o vsem, kar se je dogajalo, molčati, njenim članom pa so bile onemogočene vse pomembnejše službe. Nekateri bi radi, da bi to trajalo še naprej. To se jim zdi celo normalno. Na to so se že tako navadili, da jih moti vse, kar se v tem pogledu spreminja.

- Mnogi tudi samo zato tako nasprotujejo sedanji oblasti, ker so na nekatera vidna mesta prišli kristjani. Po vsem, kar slišimo, postaja jasno, da bi bili napadi na prvo demokratsko oblast manj zajedljivi ali pa bi jih sploh ne bilo, če bi ver-

NEKAJ PETERLETOVIH IZJAV

- Po zadnji **nezaupnici** v parlamentu (ko so hoteli postaviti za predsednika vlade Bavčarja) so občutki bolj velikonočni: gre za **nepotrebno politično kalvarijo**, ki meni osebno in stranki prinaša točke. Po vseh izrazih naklonjenosti in podpore, ki presegajo okvire naše stranke, računam, da se bo članstvo dodatno okrepilo, kakor se je po glasovanju o Voljču. Država pa od te procesije mandatarjev nima nič. Zlasti pa trpi naš zunanje-politični ugled. Kaže, da so stranke pozabile na to državo . . .

Če se bodo „procesije“ konstruktivnih nezaupnic nadaljevale, bi se morali dogovoriti, ali naj jih obravnavamo dan za dnem, teden za tednom, ali pa naj od zadnje obravnave poteče določen čas — mesec, morda dva. Kot predsednik vlade moram reči, da to zelo slabo vpliva na ministre, saj izgubljajo motivacijo za delo. Vse to se dogaja v času, ko bi morali uveljaviti ključne zadeve — priznanje, pomoč pri ozdravitvi

niki ostali tam, kamor jih je štirideset let odrival komunizem: daleč od skupščine in vlade. To pa se pravi, da v javnem mnenju **kristjani še vedno ostajamo drugorazredni**. Potrebno bo še veliko časa in potrpljenja, preden bo odpravljena tudi ta dediščina komunističnega totalitarizma.

- Cerkev kot ustanova sama ve, da njeno mesto ni v strankarski politiki. Njeni laični člani pa imajo pravico nastopati tudi v političnem življenju kot vsi drugi državljani. Vsi pa moramo braniti in pospeševati demokracijo, ker je edina združljiva s človekovim dostojanstvom. Demokracija pa je samo tam, kjer ni nobenih monopolov. Z volitvami smo odpravili monopol le v vladi in parlamentu. Drugod pa **stari monopoli obstajajo** v glavnem **še naprej**, med drugim tudi v sredstvih javnega obveščanja. Zato demokracizacija našega življenja še zdaleč ni končana.

uveljaviti stavek: **Ne smemo jim zaupati države. Po vsem, kar se je zgodilo, jim ne moremo zaupati države.**

V demokraciji je vsak glas enako močan. Iz tega izhaja odgovornost vsakega volilca. Od vsakega glasu bo enako odvisno, ali nam bo v prihodnosti kot predsednik govoril Kramberger ali Kučan ali Pučnik. Vsi vemo, da za njihovimi besedami stojijo različni svetovi. Od vseh volilcev terjamo politično odgovornost.

Čutimo, da gre za važne stvari, od katerih bo odvisna dolga prihodnost. V davnem vojnem času je šlo, kakor gre tudi danes, za razliko med videzom in resnico. Gre za uveljavitev nove leveice, ki naj bi dokončno rešila komunistično tradicijo in komunistično moštvo v demokratski politični red.

Nazadnje je tukaj slovenski liberalcelec. V njegovem vzgonu ni ideja svobode, ampak ga žene protikrščanski instinkt. Živi od ene same ideje: od sovraštva do vsega, kar bi utegnili nositi s sabo kako vrednoto. Kakor med vojno se je tudi sedaj bati, da bo podprl ali celo omogočil načrt nove leveice.

bank; zakon o privatizaciji se tudi ne premakne. To je že **bolezensko stanje**.

- Še vedno pravim, da so naredili **demokrati veliko napako**. V Demosu so povzročili razpoko, ker niso vztrajali v večinski koaliciji. To je pravi vzrok za izid glasovanja (v skupščini, ko Bavčar ni bil izvoljen za predsednika vlade).

- **Kampanja medijev proti meni je zelo načrtna**, kljub temu pa ugotavljam, da ima precej nasprotnih učinkov. Dobivam vse več izrazov podpore v pismih, po telefonu in v pogovorih. Vtis, ki sem ga dobil v stiku z ljudmi,

(dalje na strani 35)

iz zapiskov zdomskega župnika

moja zdomska fara

cerkveni davek

(nadaljevanje)

● Spomnim se še **primera**, ko sem z nekom, ki je izstopil iz Cerkve, a obenem ostal veren in redno hodil k maši, razpravljaj o cerkvenem davku.

„Vprašal sem domačega kaplana,“ je razlagal, „pa mi je rekel, da Kristus ni plačeval cerkvenega davka in da ga zato tudi meni ni treba plačevati.“

„No,“ sem mu pojasnil, „vašemu

kaplanu povejte, da slabo pozna sveto pismo. V njem namreč piše, da je nekoč Jezus naročil Petru, naj ulovi ribo, iz nje vzame zlatnik in z njim plača za oba tempeljski davek. Sicer je pa škofovski zbor — ta namreč v posamezni deželi določi, kako se zbira denar za Cerkve — božja ustanova. Res je sicer, da se škofje lahko v marsičem zmotijo, vendar jih imam jaz le za precej bolj odgovorne kot vašega kaplana.“

fantovski sestanki

V župnijskih oznanilih, dodanih Naši luči, sem naznanil datum in uro za **fantovski sestanek**. Posebne udeležbe si nisem obetal, saj mi je moj prednik povedal, da je nekoč razpisal za isto soboto dve svetopi-semki srečanju, pa ni bilo ne k prvemu ne k drugemu nikogar.

No, kljub vsemu so prišli trije: prvi, star 17 let, drugi 35, tretji 45 — ta je že pokojni.

Kako najti pri tako različnih starostih skupni imenovalec? Skrb mi je odvzel najstarejši „fant“, ki je prevzel besedo in jo praktično obdržal celi dve uri. Da je bil pogovor še bolj zanimiv, nam je ves čas pripo-

vedoval o svojih problemih. In ker ni bil fant več rosno mlad, mu ni zmanjkalo ne problemov ne besed o njih.

K prihodnjemu fantovskemu srečanju sta prišla samo še starejša dva udeleženca prvega srečanja.

Tretjega srečanja pa ni bilo več.

naš nemški šef

Škofija je nam, dušnim pastirjem za tuje delavce, dodelila tudi nemškega šefa v osebi izredno dobrega in modrega **starejšega prelata** — pred nekaj leti je umrl, Bog mu daj dobro! Poleg vsega je imel to lepo lastnost, da nas ni skliceval pre pogosto. Prihajali smo člani najrazličnejših narodnosti: Hrvati, Bolgari, Romuni, Ukrajinci, Nemec za Russe, Estonci, Litavci, Poljaki, Čehi, Slovaki, Irci, Francozi, Španci, Portugalci, Italijani, Kojreci . . .

Vsako pot smo se najprej zbrali v kapeli k litanijam in blagoslovu. V sejni dvorani so nam postregli s kavo. Potem se je pa prelat lotil nekaj točk, pri čemer smo seveda tudi sami posegali v pogovor. Program sam je bil redno dovolj nezanimiv, a ker smo čutili, da je prelat iskren in nas ima rad, smo skušali z dobro voljo pri programu sodelovati.

Njegovo nizko in počasno govorjenje je postalo zanimivo, kadar nam je začel pripovedovati kakšno svojih dogodivščin. Spominjam se dveh:

● Nekoč je v imenu Karitasa delil ciganom na robu mesta božične pakete. Skupaj s pomočniki je hodil od voza do voza, v katerih so stanovale romske družine. Vsak član družine je dobil po en paket. Prelat in njegovi sodelavci se niso mogli načuditi, koliko otrok ima vsaka teh družin. To veselje Romov do življenja so ti delilci paketov seveda iz vsega srca odobraval.

Šele čez čas so zvedeli, da so si Romi ob času njihovega obiska otroke sposojali — tako je dobila

vsaka družina nekaj več paketov, kot je bilo družinskih članov.

— — —

- *Kmalu po vojni je nemški Karitas razdeljeval med zapornike kubanske cigare. Ker je bil prelat takrat na čelu Karitasa, so darovalci s Kube tudi njemu osebno poslali nekaj cigar.*

Ko se je nekoč peljal z vlakom, si je eno prižgal. Cigaro je ponudil tudi moškemu srednjih let, ki je sedel nasproti njega.

Ta jo je hvaležno vzel, se sklonil proti prelatu in mu pošepnil: „Ali ste bili tudi v zaporu?“

obiski

Da je bilo naše župnišče za marsikoga iz Slovenije tudi hvaležno **zatočišče za prenočevanje**, je razumljivo. Poskušali smo razumeti sprejemanje gostov, napovedanih in nenapovedanih, kot uresničevanje Jezusovega blagra, in to vršiti v tem duhu. Seveda se je včasih nabralo obiskov malo več kot za prvo potrebo, tako da je bilo delo z njimi težko uskladiti z ostalim delom.

Kot smo kasneje zvedeli, je kakšnega gosta **poslala** tudi **Udba**. In sicer z naročilom, da zriše načrt našega stanovanja, kar je ta bolj iz zastrašenosti kot iz česa drugega tudi storil. Mogoče je tak načrt botroval napadu neko nedeljo ob 19.30 zvečer pred petimi leti. Trije mladi moški so bili. Visoki, črnolasi (z jugoslovanskega juga?), oblečeni v zelene suknjiče. Govorili niso. Srednji je začel daviti mojega kolega, ki mu je bil odprl vrata v stanovanje. Ko se mi je zdel molk na hodniku sumljiv, sem stopil iz sobe in videl, kaj se dogaja. Začel sem kričati. To je mojega kolega rešilo. Može so se zbal, da bodo stanovalci iz hiše prišli na stopnišče, pa so zbežali.

Med gosti je bil tudi kakšen **nikodem**, ki je prestopil naš prag v trdi noči in nas zapustil pred zoro, ker

se je pač bal, da bi mu slovenski varuhi ne prišli na sled, kje je prešpal noč.

Večinoma so bili obiski **prijetni**, včasih celo zelo prijetni, saj nikakor ni nujno, da bi držal rek, da riba in gost po treh dneh smrdita.

Jasno, da smo dali zlasti mlajšim gostom brati „**prepovedane tiske**“ o medvojni revoluciji na Slovenskem, o Rogu in Teharjah. Za marsikoga je bilo to branje pravo razodetje in več kot eden nam je bil zanj hvaležen. Takrat še ni bilo 57. številke Nove revije, ki naj bi menda edina sprožila slovensko pomlad (večina njenih sodelavcev je še trdno vedrila v rdečem taboru), pri nas se je pa že oznanjala neponarejena resnica o tem, kaj je demokracija in kaj totalitarizem.

Gostje od doma so nam pripovedovali marsikaj **iz življenja v domovini**, kar je bilo za nas neprecenljive vrednosti, saj nam je bilo manj težko bivati v demokratični tujini kot v zasluženi domovini, čeprav nam to bivanje ni bilo lahko.

- *Spomnim se, ko nam je znani frančiškan pravil, da je na cvetno soboto 1942 njegov brat spovedal v ljubljanskem zaporu prvega organizacijskega tajnika KPS Toneta Tomšiča. Pater je nekaj dni zatem*

to povedal Tomšičevi ženi, pa je odgovorila, da ne verjame.

— — —

- *Isti pater je tudi pravil, kako je na nekem novoletnem sprejemu v določeni krajevni skupnosti pri pozdravnem govoru povedal, da veljajo duhovniki pri rdeči oblasti za obrtnike.*

„Jaz sem doktor bogoslovja in profesor na bogoslovni fakulteti,“ je rekel. „Če sem jaz obrtnik, potem ste vi polizdelki, ker ste krščeni, sedaj pa nastopate kot brezverci. Saj bi o tem molčal, pa sem vam hotel povedati zato, da ne boste mislili, da smo sami loleki in tumpeki.“

— — —

- *Nekdo nam je nekoč pripovedoval, kako je miličnik ustavil avto nekega župnika in ga prijemal zaradi ne vem kakšnega prekrška, ki ga pa župnik, kot je sam mislil, ni naredil. Župnik miličnikovi zahtevi ni popustil.*

„Kaj pa mislite, da ste,“ mu je miličnik zabrusil v obraz, „če imate pod vratom tisti beli ovratnik?“

„Če jaz ovratnik snamem,“ mu je ta odgovoril, „bom še nekdo. Če vi slečete uniformo, ne boste pa nič.“

— — —

bo še

ivan cankar

martin kačur

življenjepis idealista

Martin Kačur, življenjepis idealista, je po mnenju Izidorja Cankarja najboljša povest Ivana Cankarja. Zgradba povesti je umetniško dovršena. Delo je podoba političnega življenja v zadnjih dvajsetih letih preteklega stoletja in ostra kritika tega. Cankar je v njej zelo piker, večkrat tudi krivčen do ljudi. Ker spada povest v sam vrh slovenskega pripovedništva, se nam je kljub pomislekom zdelo prav, da jo objavimo.

Dosedanja vsebina:

V Zapolje je iz Kotline prestavljen učitelj Martin Kačur. Mlad je, poln načrtov, a še neizkušen. V gostilni, kjer čaka na poštni voz, se sreča z zapoljskim zdravnikom, ki ga seznani z življenjem v Zapolju. Zdravnik je življenjski materialist, ki se vsemu posmehuje, takšna so tudi njegova načela.

V Zapolju se Kačur v gostilni preobleče, potem pa gre na obisk k županu. Ta je narodnjak, a samo kolikor je treba. Na koncu pogovora vpraša župan Kačurja, če je „farški“. Ta odgovori, da ni.

„Seveda ne! Na noben način ne! Dandanašnji nobeden ne ve, kako se stvar preobrne, in zato je zmerom dobro, da ne praviš ne tako in ne tako. Hudi časi so, zares . . . No, pa pojdite v božjem imenu!“

Gorko mu je stisnil roko, približal je svoj obraz tako, da bi bil skoraj poljubil Kačurja, in je nenadoma odskočil, kakor da bi se bil premislil.

Duri so se zaprle za Kačurjem, stal je na cesti in še zmerom so mu rdeli lica.

„Tega je poznal debeli zdravnik,“ je pomislil Kačur in je šel dalje zamišljen in s povešeno glavo. Toda sonce je sijalo in hiše so se svetile kakor o veliki noči. In megle so se razpršile.

„Kakšen pa je bil naš župan, tam v tisti Kotlini!“ je pomislil Kačur. „To je bila klada . . . ta vsaj klada ni, čeprav je drugače čuden človek. No, Bog z njim!“

Napotil se je po cesti, široki in beli, ki je vodila v velikem ovinku zmerom više na holm, do farne cerkve. Šel je, kakor da bi šel v svobodo. Zmerom bolj jasno in visoko, zmerom dalj se je razprostiralo spodaj pisano polje, pod njegovo roko se je svetilo Zapolje.

„Ni treba,“ je vzkliknil v močnih prsih. „Ni treba, da bi se bal ljudi, da bi jih poslušal, da bi se ravnal po njih. Kakor zemlja, kakor to polje. Rodi, kadar hoče, kakor samo hoče, suženj mu je človek. Tako je treba: sam svoj, svoboden. In svoboden služabnik vsem.“

Tam se je zasvetilo visoko, belo župnišče poleg farne cerkve in z mirnim srcem je stopil vanj Martin Kačur. Šel je po stopnicah in je pozvonil.

„Kdo je?“ je vprašal za steklenimi durmi globok, osoren glas.

„Ta vsaj sladak ni!“ je pomislil Kačur in je pozvonil vdruživ.

Jezna roka je odprla duri in Kačur je ugledal majhnega, debelega, postarnega gospoda v dolgem talarju.

Kačur se je poklonil.

„Martin Kačur, učitelj.“

Župnik ga je premeril z dolgim, tihim, hladnim pogledom in mu je stisnil roko zelo narahlo.

„Vem, vem,“ je govoril počasi, ne prijazno in ne osorno. „Nič slabega niso govorili o vas, pa dobrega tudi ne. Prazen list . . . No, stopite malo noter.“

Povabil ga je z zaspanim glasom in je šel počasi pred njim v veliko belo sobo. Dolga miza je stala sredi sobe, stene so bile prazne, samo v kotu je viselo siromašno črno razpelo.

„V tej sobi pač ne sprejema boljših gostov,“ je pomislil Kačur, ko je sedel župniku nasproti. Vrtil je klobuk na kolenih in bil je zmerom bolj v zadregi. Kri mu je silila v lica, in ker je začutil, da zardeva, je zardel še močneje.

„Jaz mislim,“ je govoril župnik z istim čemernim in zaspanim glasom, „mislim, da se bova razumela in da ostanete dolgo pri nas. Povem pa vam naravnost, da nimam prav nobenega zaupanja v to mlajšo generacijo. Navzela se je idej, ki jih ne razume in jih ne more prebaviti in, kakor je zmedena sama, dela zmedo še v ljudstvu. Vedel sem takoj, kaj se bo navsezadnje razvilo iz tistega navdušenega taboraštva, iz tistega pretiranega narodnjaštva . . . No, o tem bova še govorila. Tistega Arkota so nam hoteli vsiliti, saj ga najbrž poznate, tistega hujskača. Ampak — ne ostal bi pri nas niti štirinajst dni, toliko rečem in sem rekel. Kar se vas tiče, smo pač izvedeli, da ste tam . . . kje ste bili? . . . v Kotlini! . . . da ste tam nekaj mešali. Ampak kakor pravim: mlad ste še, prazen list in videli bomo, kaj boste napisali nanj.“

Župnik je vstal in je stisnil Kačurju roko prav tako hladno in rahlo kakor ob sprejemu.

„Nič dobrega to ne pomeni,“ se je nasmehnil Kačur žalostno, ko je stopil iz farovžja. „Tih človek je, ampak trd, trd. Z njim naposled ne bom imel opravila. Žal mi je, da sem ga pozdravil.“

Na drugi strani farne cerkve, nasproti kaplanije, je stala šola, staro, sivo poslopje. Omet se je luščil od zidu, okna so bila majhna in neprijazna. Prav tako neprijazna in črna je bila kaplanija, toda za njo se je širil ob cesti košat vrt in po vrtu, po peščenici stezi, v prijetni senci, se je sprehajal mlad, rdečeličen kaplan z brevirjem v roki.

Kačur se je ozrl s tiho zavistjo na vrt, na lopo, skrito za drevjem, na rdečeličnega kaplana. Nato je pogledal drugič na šolo in zdela se mu je še bolj pusta in mračna.

„Radost pač ne more skozi tiste duri,“ je pomislil. Zazeblo ga je v srce in čudno potrto se je napolnil v klanec.

Vrh klanca je stala sredi vrta, ograjenega z rdeče pobarvano leseno ograjo, pritlična hiša z zelenimi okni. Bleščeč bel zid se je svetil izza trte, ki se je vila do strehe.

„Tam bo pač, kakor so mi razložili . . . Lepo se je udomil!“

Pred hišo je sedel na klopi visok, rejen gospod. Golorok je bil, toda rokavi srajce so bili snežno beli in za pestjo so se bleščali zlati gumbi. Po črnem telovniku se je vila zlata verižica, hlače so bile korektno nagubane in čevlji so se svetili, niti praška ni bilo na njih. Obraz debelega gospoda je bil nenavadno sladak, bel in polnoličen, izza zlatih naočnikov so gledale mirne, človekoljubne oči.

Kačur je pozdravil, gospod se je vzdignil, iztegnil je obe roki in velika sladkost se je razlila po njegovih licih.

„Gospod nadučitelj, dovolite, da se predstavim . . .“

„Naša nova moč, da! Takoj sem vedel, ko sem vas ugledal na klanecu. Pozdravljeni, od srca pozdravljeni! Prepričan sem že zdaj, da bomo shajali dobro, da bomo izborna shajali.“

Kačur je zapazil, da je govoril nadučitelj zelo čisto slovenščino. Izgovarjal je besede natanko po pismu, izpustil ni nobene končnice in v glasu in melodiji ni bilo več sledu dialekta.

„Pa so rekli, da je iz Ribnice,“ je pomislil Kačur. „Iz knjige je, iz slovnice.“

Nič mu ni bila pogodu sladkost in prijaznost. Zeblo ga je ob njej in bilo bi mu topleje, če bi bil nadučitelj glasan, osoren in zapovedljiv človek.

„Ali ste se že kaj ogledali po Zapolju?“

„Govoril sem med vožnjo z zdravnikom in pri županu sem bil in pri župniku.“

Nadučitelj je požugal narahlo s kazalcem in se je smehljal.

„Najprej se je treba predstaviti predstojniku . . . Toda . . . to je seveda samo šala. Jaz nisem vaš predstojnik, temveč vaš tovariš in prijatelj. Ali ste šolo že videli?“

„Videl sem jo. Poslopje se mi je zdelo staro in pusto za tako lep in velik kraj.“

„Ne sodite po zunanosti. To, kar imenujete starost in puščobo, je za šolo bolj prikladno kot blesk in bahatost. Saj veste, da je treba vzgajati v mladini smisel za resnobo in ponižnost. V temni izbi se človek laže uči kot v svetli in v dežju je mladina mirnejša kakor v soncu.“

Kačur ni odgovoril. Dušila ga je

nadučiteljeva sladka, mirna resnoba. Legalo mu je na glavo, na srce kakor težka, hladna senca. Nadučitelj mu je stisnil desnico, levico mu je položil na ramo.

„Tako, prijatelj! Seznanila se bova še bolj natanko, zakaj nikogar človek tako ne spozna kakor tovariša v delu.“

Kačur se je poklonil molče in je šel. V grlu ga je dušilo, oči so mu bile zastrte in so videle komaj še pol lepote, ki se je razprostirala globoko pod njimi, na prostrani sončni ravni.

„Pa kako bi bilo drugače, zakaj bi bilo?“ je premišljeval. „Česa sem se ustrašil? Vsako delo, ki ni ukazano, tudi dovoljeno ni in je proti postavam družbe. Kaj sem mislil, da bo to mahoma drugače? Lahko je orati mehko grudo, težko nerodoviten kamen.“

Zašel je z velike ceste po strmem klanecu v globel, skrito pod visokimi, navpičnimi skalami. Visoko gori je gledalo zeleno drevje v mrak, globel je bila temna in hladna, izpod skale je tekla voda, že v izviru široka, tiha, temno zelena. Ob visoki steni se je vila steza, lesena brv je bila položena čez vodo. V kamen je bila zasekana klop.

Retje v Loški dolini leži ob cesti proti Blokam.

Kačur je sédel in tišina je bila še globlja, ko tudi svojih korakov ni več čul na pesku. Voda je bila mirna, kakor učarana v prozoren kamen. Vrbe se niso ganile, strmele so molče v svojo podobo, črno v zelenem ogledalu. In noben žarek sonca ni segel v globel.

Tam zadaj, kakor v velikem oknu, se je svetilo Zapolje v poldanskem blesku. V farni cerkvi je zazvonilo in zamolkla, pol udušena pesem je odmevala od sivih sten. Tišine ni vzdrnila.

Kačur je zavzdihnil globoko, kakor da je bil odložil težko breme. Bolj močnega, bolj svobodnega se je čutil v samoti, in kar je doživel, se mu je zdelo manjše in neznatnejše. Ljudi, ki je stal prej tik pred njimi, je pogledal od daleč, z mirnim očesom, in jih je videl in spoznal natančneje ter jih sodil s hladnim srcem.

„V nobenem ni tiste nemarnosti, ki bi bila največja. Nobeden nima nazorov, idej, prepričanja, bojevati se torej ni treba človeku z nikomer, ker nimajo orožja. Ljudje so trudni, pusti in čemerni od večne, zmerom enake in zmerom dolgočasne muke delavnika. Na dnu svojega srca pa so ljudje kakor vsi, blagi in pošteni. Treba se jih je samo privaditi, spoznati je treba njih nadloge in nadloženosti. Stroj je nevaren samo, dokler človek ne spozna njegovega mehanizma.“

Z lažjim korakom se je vrnil iz globeli na veliko cesto. Srečaval je ženske, ki so nosile kosilo v opekarnico. Prišel je mimo bolje oblečen, suhljat in bledikast človek, najbrž uradnik, in se je ozrl nanj z radovednim in nezaupnim pogledom. Spodaj na polju so šle ženske v pisanih rutah in s srpi v rokah v dolgi vrsti po razoru in so posedle po travi pod cesto. Vzduh, prej čist in svež, se je polnil s prašno, vročo soparo in sonce je gorelo kakor v avgustu.

Kačur je bil truden, ko je prišel v gostilnico. Po kosilu si je poiskal stanovanje blizu fare, tesno izbo s siromašnim, starinskim pohištvo.

„Tukaj je stanoval tudi prejšnji

učitelj,“ mu je razodela gospodinja, kramarica.

„Ali je bil dolgo v Zapolju?“

„Ni bil dolgo, komaj leto dni. Šel je kar čez noč. Nobeden ne ostane dolgo tukaj.“

„Zakaj pa je šel?“

„Z delavci se je bratil in k maši ni hodil. Dober gospod je bil, samo nositi se ni znal, kakor se spodobi.“

Kačur se je zmenil za hrano in je zračunal, da mu ostane za svobodno uporabo na mesec pet gol-dinarjev.

Kačur je ob prihodu v Zapolje spoznal, da bo imel opravka s čudnimi ljudmi.

Prvo noč je spal v gostilnici, v prostrani pusti izbi. Oddahnil se je globoko, ko je upihnil luč. In ko je upihnil luč, je zamolklo zašumelo pod oknom. Vstal je in zaprl okno.

„Podnevi voda ni šumela. Ležala je kakor tolmun. Zdramila se je šele v noč.“

Šli so mimo njega obrazi, ki jih je videl podnevi. In ko je zadremal, je stal v veliki, beli župnikovi sobi in je udaril s pestjo po mizi, da je odskočil brevir.

„Jaz sem se namenil, da živim in diham za svoj narod, in ni je sile, ki bi me zmotila. Svet je moj poklic in jaz sam, jaz človek, izginem v njegovi gloriiji . . .“

Vrgel je odejo raz sebe in se je zdramil zlovoljen. Zastrmelo je vanj četvero velikih, črnih oken, voda je zašumela spodaj.

Zatisnil je oči in ni še zadremal, ko so se napotile njegove misli na lepšo cesto. Ugledal je starinski sivi grad in prostrani park ob njem in odprto, z bršljanom ovito lopo ob cesti. In v lopi svetlo rdečo bluzo in bel obraz in črne oči.

Zavzdihnil je in se je nasmešnil v polspanju.

II

V nedeljo dopoldne je bilo, pozno v novembru, ko je romal Martin Kačur iz Zapolja v Bistro. Nebo je bilo nizko in sivo, megle so ležale na ravni, plazile so se leno in tiho nad močvirjem. Cesta je bila razvožena in blatna, hiše ob poti so gledale mrko, umazane so bile in sajaste.

Martin Kačur pa ni videl ne sivega neba, ne meglja, ne sajastih hiš. Veselo in sončno je bilo njegovo srce.

To je bil tisti čas, ko je bil močan in svoboden kakor nikoli poprej.

Prišel je v Bistro, do bele enonadstropne hiše. Njegov obraz je bil vesel in slovesen, kakor da bi stal ob sončnem prazniku pred cerkvijo. Na hiši je bilo skromno, pol skrito znamenje, da se toči tam vino. Žejen bi moral biti človek, da bi zapazil oblanico nad vrati.

Drugače ni bila hiša čisto nič podobna gostilnici. Ne kozlov ni bilo pred njo ne korita za napajanje živine, tudi krčmarja ni bilo nikoli med durmi, nikoli ni prepeval pijanec v veži, okna so bila umita in gosposka. Vozniki niso ustavljali tam in fantje so šli v nedeljo mimo kakor mimo cerkve. Gospodar je bil bogat in je točil vino popotnikom, ki niso plačali, študentom, ki jih je gostil iz bahavosti, in gosposkim gostom, ki so prihajali poleti ob nedeljah popoldne.

Kačur je stopil v izbo in sedel za mizo, pogrnjeno s svetlim belim prtom.

Ko je odprla duri gospa Sitarjeva, je vstal urno ter se smehljaje poklonil.

Gospa je bila visoka, lepa ženska in edino, kar je Kačurja motilo, je bil tih, nekoliko prezirljiv nasmešek na njenih ustnicah, ki ni izginil nikoli.

„Malo vinčka, kajne? Malo vinčka?“

Prinesla je vina, gnjati in belega kruha. Nato je sedla udobno za mizo in je prekrizala roke na prsih.

Kačur je poznal njen pogled in njen nasmešek in vendar je vselej posebej zardel, kadar je čutil na licih njen mirni, veseli pogled.

„Kako pa z vami? Kako vam je kaj v Zapolju?“

„Bi bilo.“

„Zdaj imate pač že nekoliko znanja. Z ženskami posebno.“

Kačur je zardel še bolj.

„Ne poznam nobene ženske v Zapolju.“

„Pa pravijo, da ste liberallec.“

„Kaj da sem? Zakaj?“

„Pravijo. To se pozna človeku že na obrazu . . . Ali ste z notarko kaj govorili?“

„Nikoli. Poznam jo komaj.“

Njen nasmešek je bil še bolj vesel in nekoliko nezaupen.

„Res ne? Ali se vam zdi lepa?“

„Ne lepa ne grda. Ne briga me.“

„V vsakega mladega človeka, ki pride v Zapolje, je zaljubljena. Ne da bi ga imela res rada, ampak navadila se je. Njen mož jo neprestano tepe.“

„Res?“

Kačur je gledal začuden.

„Čemu mi to pripoveduje?“ si je mislil.

„Nekoč, ko je bil tisti mladi dacar v Zapolju,“ se je smejala gospa, „je prišel notar domov natanko ob tisti uri . . . no, veste kaj? Pomagal je dacarju v suknu in se je smejal in mu je stisnil roko, notarka pa potem teden dni ni mogla na cesto, in ko je prišla, je imela bulo pod očesom.“

Gospa se je zasmejala na glas, naslonila se je globoko na stol in je prekrizala noge. Kačur je srečal pogled njenih oči: toplejši je bil in zastrt.

Povesil je glavo, natočil si je in je pil hitro.

Vas Hrib je središče Loškega potoka. Na griču Tabor stojita cerkev in šola.

„Čemu to? Kaj je to?“ si je mislil in nekaj grdega, zoprnega, nerazumljivega mu je seglo v srce.

„Tako! Torej z notarko ni nič!“

Njen glas je bil čisto miren, tudi njen pogled je bil spet hladan in vesel.

„Kaj pa z Martinčevimi? Ali ste že kaj govorili z njimi?“

„Nisem govoril, ampak pravijo, da jih je veliko. Še danes sem jih videl, ko sem šel sem. Pet jih je bilo na pragu.“

Gospa se je zasmejala zvonko.

„Pet! Deset jih je! In Bog vedi, koliko jih še bo. Vsaka izmed njih ima pet tisoč, pa vendar ni nikogar, da bi jih pobral. Kmeta ne marajo, drugi pa se boje žlahte in pobožnosti. V nedeljo gredo od večernic, vse po vrsti, kakor gosi, in vsaka ima molek v roki in gleda v tla.“

Kačurju je bilo neprijetno.

„Nekaj namerava, Bog vedi. Drugače ne bi tako govorila, brez smisla in brez pomena. Kaj me briga notarka in kaj me brigajo vse ženske na svetu!“

Gospa je opazila zlovoljnost na njegovem zardelem obrazu in takoj je bil tudi njen obraz resen in pre-

zirljiv kakor prej. Ostal je samo rahli nasmešek na ustnicah.

„Zdi se mi, da ne marate takih zgodb. Da sploh ne marate žensk.“

„Ne maram jih, Bog ve!“ je odgovoril Kačur skoraj osorno.

„Ali bi četrt vina?“

„Še bi.“

Gospa je vzela steklenico, ni se ozrla na Kačurja in je šla.

„Razžalil sem jo,“ je pomislil Kačur in je bil jezen nase in nanjo. „Ampak kaj je hotela? Čemu je tako govorila? Ni bil lep njen obraz. Videl sem take v Ljubljani, včasih na večer. In sem šel hitro mimo.“

Naslonil je glavo ob dlan in ni bil vesel. Tudi niso pogledale njegove oči tako veselo kakor zmerom, ko so se odprle duri in je stopila v izbo Minka.

Tako bel je bil njen obraz in tako črne so bile njene oči kakor tisto jutro, ko jo je videl v lopi, in celo njena bluza je bila rdeča. Toda v tem trenutku je zapazil prvkrat na njenih ustnicah tisti tihi, komaj vidni, prezirljivi in nezaupni nasmešek, ki ga je videl na ustnicah njene matere.

bo še

iz življenja naših far po Evropi

anglija

Visoki jubilej sestre Ljudmile Kristan

V nedeljo, 29. marca, je s. Ljudmila iz Worthinga praznovala *60 let redovnega življenja* v službi Bogu in ljudem. Sestra Ljudmila je doma iz Hlebc na Gorenjskem in je že kot dekle pri sedemnajstih letih vstopila v noviciat pri sionskih sestrah notredamkah v Parizu. Po dveh letih priprave je 17-letna Ana Kristan položila zaobljube in sprejela redovno ime: sestra Ljudmila. Kmalu za tem je bila dodeljena sestrski skupnosti Notre Dame de Sion v kraju Worthing ob obali južne Anglije. Ta skupnost sester je vodila katoliško dekliško šolo, v kateri je sestra Ljudmila dolga leta poučevala. Ker je bila izredno veščica v šivanju, je kar sama prevzela izdelavo šolskih uniform za dekleta. Ko pa so sestre s šolo prenehale, se je s. Ljudmila posvetila šivanju oblek za revnejše in starejše ljudi v Worthingu. Posebno veselje in nadarjenost pa ima za krasitev kapele in prostorov za razne slovesnosti.

Svoj diamantni jubilej je s. Ljudmila praznovala v krogu svojih domačih in svojih slovenskih ter angleških prijateljev. Teh ima dosti, saj je v svojem 60-letnem delovanju v istem kraju zaradi svoje dobrote in nadarjenosti postala zelo priljubljena in daleč naokrog poznana. Mnogi naši rojaki, posebno mlada dekleta iz Slovenije, so se vedno obračali k njej za pomoč ob različnih težavah.

Slovenska katoliška skupnost v Angliji ji čestita ob visokem jubileju in ji kliče na mnoga leta.

Pred dvema letoma smo se slovenski begunski in politični izseljenci povsod po svetu s spominskimi mašami *poslavljali* od enega prvih pobudnikov samostojne slovenske države, dr. Cirila Žebota. Letos pa je znana Žebotova družina utrpela izgubo še dveh svojih članov. V začetku januarja je odšel s tega sveta v večnost najstarejši preživeli Žebotovih, Cirilov brat Franček, živeč v Kaliforniji. V soboto, 28. marca, pa še sestra Mara, poročena Beniger, ki je prenašala 45-letno komunistično diktaturo v rodnem Mariboru.

Slovenska katoliška misija in slovenska katoliška skupnost v Veliki Britaniji izreka sestrama Dori Lavrenčič in Anki Stuttard, rojenima Žebot, iskreno in občuteno sožalje. Vseh umrlih Žebotovih se spominjamo pri mašah in v osebnih molitvah.

Sestra Ljudmila Kristan (prva z leve) v krogu svojih domačih in prijateljev.

avstrija

PREDARLSKA

Velikonočna duhovna obnova: Čim bolj so se bližali prazniki velike noči, tem več dela in priprave smo imeli. Na zunaj smo hoteli pokazati, da smo se dobro pripravili in poskrbeli vse potrebno za naše telesno počutje. Nekateri so to naredili zadnje dneve, bolj pametni pa prej. S tem si prihranijo čas in mirne živce, ko lahko v miru in s premislekom nakupijo.

Kdor ostane samo pri takem praznovanju, ostane prazen in brez doživetja. Po praznikih je povrh tega še bolan zaradi preobilne hrane in razočaran, ker gre spet vse po starem naprej.

S to zunanjo pripravo mora vzporedno potekati tudi duhovna. Duša se mora nasititi in naučiti hrane, ki bo dajala moči tudi telesu. Če bomo duhovno močni in bogati, bodo prazniki doživetje, ki nas bodo napolnjevali z radostjo in notranjim mirom. Za to je poskrbljeno vsako leto z duhovno obnovo, ki je pred prazniki. Takrat je prilika, da se duhovno očistimo, zberemo in premislimo, kako naj Gospodovo vstajenje obhajamo in se z njim obogatimo. Obenem se tudi umirimo od vsakdanje naglice in napetosti.

Za letošnjo duhovno obnovo smo si izbrali idiličen kraj Batschuns, ki leži

Del Slovencev iz Linza s škofoma v klubu.

Po kosilu v slovenskem klubu v Linzu.

nad Rankweilom. Z griča je lep razgled po renški dolini do švicarskih gor. Tokrat je bilo vreme deževno, hladno, tako da nam je bil pogled deloma zastrt. Zato smo se toliko laže poglobili v premišljevanje, ker smo bili primorani ostati v hiši. Premišljevali smo Lukov pasijon, ki smo ga letos brali na cvetno nedeljo.

Predavatelj, dober poznavalec in strokovnjak za sv. pismo, nam je Lukov odlomek osvetlil z vseh vidikov. Veliko stvari, ki smo jih slišali, so šle doslej mimo naših ušes; druge pa so bile nerazumljive zaradi oddaljenosti kraja in časa, v katerem je odlomek nastal. Na cvetno nedeljo bomo laže razumeli ves potek sodnega procesa in vse dogajanje ob Gospodu, ki se je daroval za odreševanje sveta. Začutili smo vso težo greha, ki jo je vzel nase in je še vedno pripravljen odpustiti. Od tod njegova velika skrb za vsakega grešnika, ki ga vedno čaka, kot oče izgubljenega sina, da se vrne v njegovo naročje. To bogastvo božje besede in njen pomen nam bo pomagalo doživljati veličino praznikov.

Duhovno obnovo smo zaključili z mašno daritvijo. V dobri spovedi smo se pripravili ne samo na mašo, ampak na praznike, ki smo jih obhajali. Pri maši se nas je zbralo več kot pri sami duhovni obnovi. Tudi pri naših zdomcih se pozna duhovna otopelost. Duhovne dobrine so potisnjene ob stran. Skromna udeležba je pokazala majhno zanimanje. Koliko energije, dobre volje

in časa gre mimo nas, v našo škodo, ker smo postali tako versko mlačni. Čas milosti smo spet zapravili; morda za to leto, morda za večno!

LINZ

Tudi letos smo bili poklicani na *spomladanski sestanek* k županu dr. Dobuschu v Linzu. Slovensko skupnost sta zastopala predsednik Zore in Zlatko Ribič. Navzočih nas je bilo nekaj čez sto. Glavni problem je bil seveda vprašanje tujcev, težave za delovne vizume, sovraštvo proti tujcem in delo na črno (brez dovoljenja). Po podatkih naj bi bilo v Avstriji okrog 268.000 tujih delavcev, ki so tu prijavljeni, in okrog 180.000 neprijavljenih! Zato bodo sklenili s 1. junijem poseben zakon za tujce.

Veliko *proslavo* smo imeli v Linzu 22. marca.

Ob navzočnosti dveh škofov in treh duhovnikov smo imeli slovesno mašo pri karmeličankah, nato pa blagoslov kluba, blagoslov slovenske zastave in priznanje naše slovenske države. V začetku maše je najprej župnik Počivavšek pozdravil oba škofa, duhovnike dr. Vinka Potočnika iz Maribora, narodnega delegata Antona Štekla, goste iz Salzburga in vse navzoče. Nato je imel kratek nagovor (slovensko in nemško) g. škof Aichern, ki je poudaril, kakšen pomen imajo ta srečanja za nas Slovence, in poudaril velike zasluge g. Cirila Lavriča za nas v Linzu. (Na žalost se g. Lavrič proslave ni mogel udeležiti.) Nato je začel g. škof Kramberger slovesno mašo. V pridigi je poudaril,

kako važna je povezava tudi za Slovence v tujini.

Po maši smo odšli vsi v center. Škof Kramberger je najprej blagoslovil prostore v klubu, nakar smo zapeli pesem Kaj doni, sladko se glasi, nato pa je bil blagoslov slovenske zastave. Ker je visela v klubu tudi avstrijska zastava, smo najprej zapeli avstrijsko himno, nato pa slovensko državno himno. V klubu so bili navzoči tudi direktor Karitasa dekan Josef Maier, novi direktor za izseljence dr. Vencser, g. Mathias Mülberger (Karitas) in g. Steiner. Škof Aichern se nam je zahvalil, da smo zapeli tudi avstrijsko himno in da se zavedamo, da je domovina, ki nam daje kruh, Avstrija in da vseeno ljubimo naš slovenski jezik. G. škof iz Maribora je pa pohvalil tudi naše delo. Nato je predsednik Zore v kratkem nagovoru

Tkalčeva mama ob 80-letnici.

Ob krstu Benjamina Hausederja
v Pergu.

poudaril pomen naše nove slovenske zastave in kako je važno, da smo priznani od sveta kot slovenska država in da bo začetek za Slovenijo zelo težak. Tudi Avstrija je morala začeti iz nič. Ko je bila Avstrija priznana, je rekel državni tajnik dr. Figl: „Zategnite pasove, ker jaz vam ne morem ničesar dati, ker sem prišel na prazno, toda samo s skupnim delom in potrpljenjem bomo prišli na noge.“ Ravno tako gre tudi ministrskemu predsedniku v Sloveniji g. Peterletu. Ne s stavkami in ne s sovraštvom pač pa s skupno pomočjo se bo tudi Slovenija postavila na noge.

Nato so naše žene Zore, Sadl, Joun, Hren in Ozanič pripravile za častne goste kosilo. Za vse druge je pa poskrbela gospa Duhanič.

Po kosilu so odšli škofje in duhovniki k Zoretovim na kavo.

Slovenska skupnost se škofom in duhovnikom prisrčno zahvaljuje, kakor tudi vsem, ki so pomagali na kakršen koli način za olepšanje kluba, vsem ženam, ki so napekle peciva, da ga je bilo za vse dovolj. Lepa hvala šiviljam zaves in zastave, ge. Schweighofer in Roschnai, kakor tudi darovalki tenkih zaves ge. Zoretovi. Vseh podrobnosti ni mogoče naštet. Prisrčna hvala tudi gostom iz Salzburga in Freilassinga!

80-letnico je obhajala ga. Matilda Tkalec. Ob navzočnosti njenih otrok, sester in vnučkov, je praznovalo rojstni

dan kar pet ribic! Najstarejši par naše skupnosti sta Matilda in Ivan Tkalec. Matilda Tkalec je bila rojena 10. marca 1912 v Prekmurju kot prvi otrok. Že prva svetovna vojna jo je kot otroka navadila na težko življenje. Kot dekle je v sosedni vasi našla fanta Ivana in mu pred Bogom obljubila zvestobo, kar tudi drži, saj smo pred kratkim obhajali 55-letnico poroke. Da je vseh teh 80 let težave potrpežljivo prenašala, ni čuda, saj je bila rojena točno na dan 40 mučencev! Težka je bila tudi ločitev od otrok. Najstarejši sin je odšel v Avstralijo, drugi v Nemčijo, hčerka pa v Ljubljano. Hčerka je bila že kot mlada žena dvakrat vdova. Enega je imela dve leti v vozičku, ker je bil zaradi težke bolezni izgubil obe nogi, drugi je pa umrl pri 39. letih za boleznijo na ledvicah. Ostala je sama s tremi majhnimi otroki. Naši dragi mami (kakor jo vsi imenujemo) želimo zdravja, sreče in božjega blagoslova še vnaprej! Tudi našim „ribicam“ želimo še vnaprej, da bi tako dobro sodelovale z nami pri petju in pa pri našem skupnem delu. Seveda nam pa ni nič manjkalo pri tem godovanju, saj so nam ribice Tkalec, Grandovec, Sadl in Zore plačale vso jedajočo in pijačo. Imeli smo pa tudi dve ribici Marijo Hren in Marijo Ozanič iz Slovenije. Vsem kličemo na mnoga leta!

8. februarja je bil v Pergu krščen Benjamin Hauseder. Mati Sabina rada prihaja k slovenski maši. Tudi sina in hčerko pripelje rada s seboj. Mladi mamici želimo, da bi sin postal zdrav in dober slovenski fant!

Koprski škof msgr. Metod Pirih prvič na Dunaju. V slovenski cerkvi ga pozdravljata Vlasta in Janko.

DUNAJ

Na Dunaju še živimo Slovenci — in kar pestro življenje se odvija, čeprav se že zopet dalj časa nismo oglasili v Naši luči.

Naj povem, da smo imeli letos na pustno soboto, 29. februarja, prijetno zabavo. Dvorana našega Pastoralnega centra se je napolnila. Manj kot smo pričakovali je prišlo mask, kar kaže, da Slovenci počasi izgubljam o smisel za humor. Morda je temu botrovala tudi vojna v domovini.

Za jedačo in pijačo so poskrbeli pridni ljudje, kot drugod, tudi pri nas zmeraj isti. Ob prijetni domači slovenski glasbi Franca Hrena smo plesali do zgodnjih jutranjih ur. Maske — tako odraslih kot otroških pustov — so bile nagrajene.

V torek, 17. marca, smo bili predstavniki Slovencev na Dunaju povabljeni k prvi slovenski veleposlanici v Avstriji ge. dr. Katji Boh.

V nedeljo, 22. marca, je naš župnik g. Toni Štekl odšel po službeni dolžnosti v Linz, kjer je somaševal s tamkajšnjim škofom Maksimiljanom in mariborskim škofom Francem.

V naši cerkvi na Dunaju pa so istočasno ta dan pripravili in vodili sveto mašo slovenski študentje, ki

živijo na Dunaju. Maševal je študentski duhovnik g. Pepi Marketz.

To nedeljo so bile po vsej Avstriji volitve župnijskih svetov. Pri nas pa smo imeli volitve zaradi odsotnosti župnika — s posebnim dovoljenjem pastoralne službe nadškofijskega ordinariata — 29. marca. Od 11 kandidatov smo jih izvolili šest. Ker je bilo vreme konec tedna lepo, se je zopet veliko ljudi odpeljalo v domovino, a kljub temu se je odzvalo 60 volivcev. Za otroke so smeli glasovati starši s pravico pol glasu. Le teh je bilo 14.

V soboto, 4. aprila, je prišel med nas koprski škof msgr. Metod Piriš. Vodil je *duhovno obnovo*, ki je pri nas že tradicionalna, tako v adventnem kot v postnem času.

Po daljši meditaciji je potekal prijeten pogovor z vsemi udeleženci, po tem pa priložnost za sveto spoved. Pozno v noč je ostal škof na razpolog določeni skupini ljudi, ki so se z njim pogovarjali o njihovih problemih.

V nedeljo, 5. aprila, je g. škof ob pol desetih maševal in imel drugo meditacijo. V imenu vseh ga je pozdravil predstavnik župnijskega sveta dipl. inž. Marjan Pirc in dve narodni noši.

Po maši se je škof osebno srečal z vsakim navzočim v družabnih prostorih našega centra, za tem pa še z novo izvoljenim župnijskim svetom. V prijeten pogovor se je seznanil z načrti, uspehi in težavami, s katerimi se ubada slovenski pastoralni center na Dunaju.

Ker je bil škof prvič na Dunaju, si je ogledal vsaj delček centra, predvsem ga je zanimala stolnica sv. Štefana.

Zvečer je obiskal še veliko bolnico v Baugartenhöhe, kjer že vrsto let deluje kot dušni pastir za bolnike primorski duhovnik g. Avgust Ipavec. Z njim je pozno zvečer obiskal v neki drugi bolnici na smrt bolno redovno sestro, ji zagotovil podporo v molitvi in ji podelil blagoslov.

V ponedeljek je škof obiskal prostore Evropskega sklada za pomoč in se dalj časa zadržal v pogovoru z direktorjem msgr. Hubertom Wilschowitzom.

Potem je obiskal škof še drugega primorskega duhovnika patra Ivana Tomažiča, pionirja slovenskega dušnega pastirstva na Dunaju in graditelja

visokošolskega doma Korotan. V Korotanu se je srečal tudi s sedanjim ravnateljem mag. Antonom Levstekom in z nekaterimi predstavniki študentov. Z zanimanjem si je ogledal dejavnost doma in obljubil moralno podporo pri uresničevanju prenovitvenih načrtov.

Kmalu po kosilu se je s svojim tajnikom odpeljal proti domovini.

belgija

LIMBURG-LIÈGE

V marcu je bilo po akciji v prid beguncem v Sloveniji v naši skupnosti precej mirno. Vendar je Slomškov pevski zbor v tem času v mešani in moški zasedbi predstavil *našo pesem* na povabilo Turističnega centra v Lomelu. Odsotnega pevovodjo je nadomestoval g. Polde Cverle.

Iskrena hvala za kulturno in narodno zavzetost!

V maju bomo imeli vrsto srečanj, kjer bo naša navzočnost dobrodošla. Bodimo solidarni!

Šmarnice bomo imeli tedensko na treh krajih. Podrobna obvestila boste dobili pri božji službi. Naj nam šmarnice pomagajo k boljšemu razumevanju našega poslanstva v usodnih časih.

Pogosto slišimo globoko misel: „Biti je več kot imeti“.

„Biti pri Slovencih pomeni hoteli preživeti. Pomeni prebujanje zavesti, da smo izvoljeni za obstanek, za zorenje v svoboden narod. Svobodni med svobodnimi bomo ležali, kakor si bomo postlali. Svoboda odločitve za svobodo in lastno državo nas uklepa v jarem odgovornosti. Preživetje prihodnjega slovenstva je v elitnosti; svoboda prinaša zahtevo po visoki osebni zrelosti.“ (Fr. Stele)

Te misli naj nam pomagajo, da bomo tudi mi postali polnoletni Slovenci, ki se zavedajo, da njihovo mesto ni na balkonu, kjer bi igrali vlogo gledalca in morda še kritika, temveč v areni, sredi življenja, sredi tisočernih težav in problemov z visokim smislom za poslanstvo kot človek, kot Slovenec in kot kristjan.

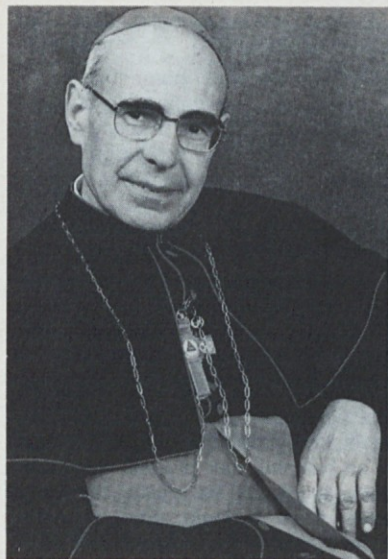
francija

PARIZ

Maša za Slovence je vsako nedeljo ob petih popoldne v cerkvi sv. Terezije v Chatillonu, poleg Slovenskega doma. V petek, 1. maja, bo maša izjemoma ob desetih dopoldne.

Naši najmlajši iz Biba šole. Ali se bodo pustili uklepiti v „jarem odgovornosti“, ko bodo dorasli?

17. maja nas bo obiskal mariborski pomožni škof Jože Smej.

V soboto, 2. maja, prireja Društvo Slovencev *majsko srečanje*. Med nami bo moški pevski zbor Dragotin Kette iz Ilirske Bistrice. Zbor šteje okrog 25 mož in fantov in prepeva pod tem imenom že dvajset let. Ob sedmih zvečer bo maša, kjer bo pel imenovani pevski

Tečajniki slovenskega Karitas pred rožnovensko baziliko v Lurdu.

zbor, ob osmih v dvorani enourni koncert pevskega zbora pod vodstvom Evgena Prinčiča, nato družabno srečanje, ki ga bo poživljal ansambel Bistrice s pevcema Barbaro in Aleksandrom Boštjančičem. Lahko se bomo zavrteli ob njegovih zvokih po različnih vižah, naj bo primorska ali prekmurska, gorénjska ali štajerska ali pa moderna . . .

V nedeljo, 17. maja, bo našo župnijo in našo skupnost obiskal mariborski pomožni škof Jože Smej. Maša bo izjemoma ob desetih dopoldne z birmo in s prvim obhajilom.

Mladinski pevski zbor iz Ptuja je pod vodstvom Darje Koter priredil v Parizu dva zelo uspela koncerta: v nedeljo, 5. aprila popoldne, je pel v cerkvi St. Jean Baptiste de Grenelle, v ponedeljek, 6. aprila zvečer, pa v cerkvi St. Roch. Obakrat je občinstvo — rojaki in Francozi — napolnilo cerkev in nagradilo mlade glasove z burnim aplavzom, ki je veljal njim kot pevcem, pa tudi kot glasnikom mlade slovenske države.

Smrt rojaka — V nedeljo, 22. marca, je dočrpel Rudi Tonkli, ki je deset dni prej dopolnil 43 let. V Francijo je prišel leta 1969 in se leta 1973 poročil z Zorko Lozina iz Dalmacije. Slovenski in hrvaški duhovniki so blagoslovili njegovo truplo v petek, 27. marca, ko so ga odpeljali v rojstni kraj Breginj, kjer je bil pogreb v nedeljo, 29. marca. Ženi Zorki, sinu Rafaelu in hčerki Pavli naše iskreno sožalje, pokojnega Rudi-

ja, ki je pomagal pri delih, ko smo urejali slovenski dom, pa se spominjamo v svojih molitvah.

CHATEAUROUX (Indre)

K skupni maši se bomo zbrali na binkoštni (risalski) ponedeljek, 8. junija, ob desetih dopoldne.

ESPERNAY in okolica

10. maja se bomo Slovenci zbrali zopet pred cerkvijo Notre Dame d'Eprenay in potem šli v malo kapelo, kjer bomo maševali. Ker bo mesec maj, bomo imeli po maši lavretanske litanije Matere božje in morda deseto rožnega venca, kakor je bila želja že izražena. Pridite! Lepo vabljeni!

NORD IN PAS-DE-CALAIS

Maj je *Marijin mesec*. Radi se bomo zbirali okrog Marijinih oltarjev in prepevali Mariji. Najlepše pa jo bomo počastili s posnemanjem njenega čudovitega življenja.

16. maja bo naša skupnost *obiskal mariborski pomožni škof Jože Smej*. Ob tej priliki bo podelil zakrament sv. birmе in *prvega sv. obhajila* številnim

Mladi iz Ptuja so peli v cerkvi St. Roch v Parizu (6. aprila 1992).

Pokojni Rudi Tonkli.

LURD

Prostovoljci slovenskega Karitas v Lurdu.

Francoska Katoliška pomoč (Secours Catholique) je priredila v Lurdu izobraževalni seminar za slovenski Karitas in prevzela zanj tudi vse stroške. Udeležilo se ga je 22 prostovoljcev slovenskega Karitas iz ljubljanske in koprške škofije. Pridružili so se jim trije Ukrajinci in en Slovak. Seminar je trajal od 11. do 29. marca. Prvi teden so si tečajniki v Lurdu pridobili predvsem teoretično znanje: kaj je Katoliška pomoč, kateri so njeni cilji in kakšne so njene vzgojne metode. Drugi teden so odšli v šestih manjših skupinah k škofijskim delegacijam v srednjeevropskih pokrajinah Francije. Tam so si lahko ogledali, kako se praktično uporablja teoretično znanje. Tretji teden so se vrnili v Lurd, kjer jih je čakalo še resno delo: oceniti učni tečaj in napraviti sklepe ter načrte za prihodnost.

Vsi udeleženci so bili izredno presenečeni, ker so bili povsod tako ljubeznivo in prisrčno sprejeti. Predvideno in poskrbljeno je bilo tudi za najmanjše podrobnosti. Občudovali so izredno dobro organizacijo in točnost pri uresničevanju programa. Cenili so predavanja in obrazložitve, pa tudi skromnost in preprostost predavateljev. Na stažih so ugotovili iznajdljivost in kompetentnost poverjenikov in prostovoljcev. Presenetilo jih je, da je tudi v Franciji veliko ubogih.

Program tečaja je bil zelo zahteven in natrpan, zato ni preostalo veliko časa za romanje k votlini lurške Gospe. Vendar se tečajniki slovenskega Karitas niso dali ugnati. Iz Cité Saint Pierre so romali k votlini pozno v noč ali zgodaj zjutraj, preden so začeli z osemurnim delom. Prvi cilj Katoliške pomoči je izžarevati krščansko ljubezen, ta pa raste iz molitve, ko Bog napolni odprto človekovo srce, da se lahko razdaja ubogim. Prostovoljec pri Karitas sreča v ubogih Kristusa. „Karkoli ste storili enemu izmed teh mojih najmanjših bratov, ste meni storili“ (Mt 25, 40).

Slovenska katoliška misija je poskrbela za prevajalce: to sta bili sestre Rozalija in Slava, usmiljenki iz Pariza, in g. Jankovic iz Lurda.

Sestra Slava

otrokom. Veseli ga pričakujemo. Sprejem škofa in maša v cerkvi sv. Barbare ob 19. uri. 28. maja, na praznik vnebohoda, bo druga vrsta otrok prejela prvo sv. obhajilo v kapeli Matere izseljencev ob 10.30.

Zakrament sv. zakona sta si dala Dominik Lehut in Muriel Delpouve. Na mnoga in srečna leta! Naj ju spremlja božji blagoslov!

3. januarja je po dolgi in težki bolezni preminil g. Jože Filipič v svojem 86. letu. Kot mlad fant je prišel iskat boljši kruh v tujino in si ustanovil družino. Poleg težkega rudarskega dela je rad mizaril. V mestu Phalempin si je zgradil dom, kjer je tudi preminil. Pokopan je bil 7. januarja v Phalempinu.

V Bruay-La-Buissière je nenadoma Gospodar življenja poklical k sebi g. Pavla Pavyja v njegovem 67. letu. Umrli je 26. februarja. Po poklicu je bil predelavec v rudniku. Zaradi svojega čudovitega značaja je bil pri delavcih in predpostavljenih zelo priljubljen. Bil je dober soprog in družinski oče. Ob njegovem pogrebu se je 29. februarja cerkev sv. Jožefa napolnila.

Zapušča soprogo Karolino, sina in hčerki z družinama.

Svojcem obeh umrlih izrekamo naše iskreno sožalje. Naj se spočijeta v Gospodu!

nemčija

STUTTART-okolica

● Pozdravili smo ministra za šolstvo in šport. — Od sobote do po-

Slovenski minister za šolstvo in šport dr. Peter Vencelj (v prvi vrsti prvi na levi) je bil ob svojem obisku v Stuttgartu 15. marca letos nemalo presenečen nad zanimanjem naših zdomcev za aktualna vprašanja in domovini in med otroki v Nemčiji.

nedeljka, 13. do 16. marca, se je v Stuttgartu mudil slovenski minister za šolstvo in šport, dr. Peter Vencelj. V nedeljo se je udeležil slovenske maše v cerkvi sv. Konrada, kar je našo versko skupnost zelo razveselilo. Po maši se je na povabilo Kulturnega društva Slovenija-Stuttgart zbralo v farni dvorani okrog 150 rojakov, da po predsedniku Karlu Ceplu ministra posebej pozdravi in se z njimi pogovori o stvareh, ki so na dlani v tem slovenskem trenutku. Na stavljenja vprašanja je g. Vencelj vljudno in širokogrudno odgovarjal. Ker so bili navzoči tudi učitelji iz slovenskih dopolnilnih šol, je šel pogovor tudi v smeri iskanja poti treznega sodelovanja. Z učitelji in skupino staršev in otrok se je minister tudi posebej srečal.

Gospod minister je obiskal tudi slovenski dom v Stuttgartu, s katerega ga je pozdravila nova slovenska zastava. Lepo urejen učni prostor za sobotno šolo je tako njega kot obe spremljevalki, profesorici Vero Šlander in Melito

Ob zaključnem praznovanju mednarodnega priznanja Slovenije 23. februarja v Esslingenu je fotograf vse udeležence komaj zajel.

Steiner, vidno presenetil. Ob tej priliki so zvedeli, da je cerkvena sobotna šola prva začela s poukom slovenskih otrok v Nemčiji, da jo je občasno obiskovalo blizu 100 šolarjev, da je trenutno vanjo vpisanih 53 otrok, ki so razdeljeni v tri učne oddelke. Razložili smo učno metodo na tej šoli; ta vzgaja otroka v celoti, kot Slovenca in kot kristjana, kar pa ne velja za dopolnilne šole. O tej zadevi smo se pogovarjali prej z rojaki v dvorani.

● Pastirsko pismo

Tukajšnji škof dr. Walter Kasper je za letošnji postni čas napisal pismo z željo apostola Pavla v pismu Kološanom: „Kristusova beseda naj v vsem bogastvu prebiva med vami.“ Pri tem misli škof na „Sveto pismo, katero naj beremo, po njem živimo in si ga delimo.“ Po uvodnih besedah obdela škof to temo v treh poglavjih: I. Sveto pismo — božja beseda v človeški besedi; II. Sveto pismo — življenjska knjiga in III. Sveto pismo — praveš o Jezusu Kristusu. To pastirsko pismo za postni čas je izšlo tudi v slovenskem jeziku v nakladi dobrih 2000 izvodov. Škoda le, da so tiskali besedo Bog z malo začetnico, saj gre vendar za ime osebnosti,

ga bitra, ta imena pa pišemo z veliko začetnico. Bralce prosimo, da to sami popravijo, ko pismo berejo.

● Žalost v treh družinah

Letos se je božja dekla spravila na naše ljudi v zgodnji srednji starosti. Taka dva primera smo že navedli v 3. št. Naše luči, to pot pa moramo navesti kar tri primere. V bolnici v Kirchheim/Tecku je umrl 51-letni gorenjski rojak iz Sovinje peči pri Kamniku zaradi pljučnice. V Bietigheimu je odšla v večnost 44-letna Marinka Ovnik, rojena v Trbovljah. Iz Nordstettna pa je prispela žalostna vest, da je v Karatovi družini umrl 38-letni sin Albert. Vsem žalujočim izrekamo naše iskreno sožalje, pokojnim pa želimo božjega miru! Pokopali so jih v Dettingenu, v Trbovljah in v Nordstettnu.

Iz domovine je prispela vest, da je v Godešiču na Gorenjskem umrl 22. februarja 48-letni rojak Stane Lanarčič. Več let je živel s svojo družino v Öhringenu. Pri rojaki je bil zelo priljubljen. Pred sedmimi leti se je vrnil v Slovenijo in v Godešiču začel s samostojnim mizarstvom. Nadaljnje načrte mu je prekržila prezgodnja smrt. Ženi in otrokoma izrekajo znanci iz Nemčije iskreno sožalje.

Slovenski šopek v Schorndorfu na Württemberskem v nedeljo, 19. januarja, letos. Ob slovenski zastavi in himni so se rojaki samozavestno postavili na stopnicah pred kapelo na Künkelinstraße, kjer se zbirajo k mesečni maši.

OBERHAUSEN

Devetič smo se srečali . . .

. . . Slovenci iz različnih dežel v Evropi na vabilo S. S. K. I. E. 4. in 5. aprila 1992.

Tokrat smo bili gostje Slovenske katoliške misije v Oberhausnu, ki jo vodi g. Janez Pucelj.

G. Janezu Pucelju, številnim družinam, ki so nudile prenočišče, in gospe v kuhinji izražamo iskreno zahvalo za prisrčno gostoljubje.

Nazvoče je pozdravil predsednik dr. Branko Zorn. Kratko poročilo o zadnjem sestanku, o finančnem položaju S. S. K. I. E. in o vpisanih članih je podal tajnik g. Polde Cverle. G. Branko Zorn je predstavil statut naše organizacije, katerega bo v teh dneh vložil pri odgovornih oblasteh v Parizu in zaprosil za javno priznanje.

V naslednji točki smo se dogovorili o izvršnem odboru, ki ga sestavljajo: predsednik — Branko Zorn, Pariz; podpredsednik — Tone Casar, Stuttgart; tajnik — Polde Cverle, Maasmechelen; blagajničarka — Verena Zorn, Pariz. Nadzorni odbor: Majda Šuligoj, Ivan Verdel in Anica Kos. Naslednja točka razgovora je bila 4. Višarsko srečanje treh Slovenij, ki bo letos trajalo dva dni.

Prvi dan (1. 8. 1992) bi se popoldne okrog 15. uri zbrali v župni dvorani, kjer bi bilo predavanje o temi: Slovenski kristjan danes. Sledila bo diskusija. To srečanje bi zaključil koncert. Drugi dan (2. 8. 1992) se bomo zbrali v Domu srečanja na Sv. Višarjah k pre-

davanju g. Pirjevca iz Trsta s temo: Usmerjanje slovenske politike v Evropi od leta 1945 do danes.

Za službo božjo v cerkvi bomo povabili pomožnega škofa msgr. Smeja iz Maribora. Podrobnosti bomo pravočasno objavili v našem tisku.

Zadnja točka sobotnega srečanja je bilo predavanje g. Marjana Drnovška, ki se poklicno ukvarja s pojavom slovenskega izseljenstva. Predavatelj nam je nazorno prikazal kako, zakaj in kam so naši ljudje odhajali iz domovine od leta 1800 vse do leta 1940. Mnogo problemov s tega področja čaka še na znanstveno obdelavo.

Naslednji dan smo se še pogovarjali o nekaterih podrobnostih. G. Drnovšku bomo pri njegovem znanstvenem delu nudili moralno in dejansko pomoč.

Sestanek smo zaključili s službo božjo, ki jo je daroval g. Martin Mlakar ob sodelovanju g. Vinka Žaklja in diakona g. Stanka Čeplaka.

Za slovo so nam dobre gospe iz Oberhausna pripravile okusno kosilo. Gostiteljem in sodelavcem iskrena hvala za dobroto in sodelovanje.

Polde Cverle, tajnik

MÜNCHEN

V našo župnijsko kroniko smo zabeležili nekaj stvari, o katerih velja poročati.

● Letošnji *materinski dan* je potekal po že ustaljenem ritmu. Najprej skupna maša, nato pa nastop v dvorani na Blumenstraße.

Maša je bila še posebej lepa, saj je

bila cerkev polnejša kot običajno. Poleg občutenega prepevanja župnijskega zbora je dve pesmi zelo ubrano zapel zbor mladink.

Prireditve v dvorani pa je bila tudi letos nadvse prisrčna. Za uvod so nam Mateja, Majda in Zlatko zaigrali tri poskočne viže. Za njimi so nastopili najmlajši. Doživeto so nam predstavili Goličjevo *Zajčjo šolo*. Učiteljica Kristina jih je lepo vodila. V spominu nam bo ostal njen prepričljiv nastop. Zajčki so bili živahni, glasni, korajžni. Imenitna scena, ki jo je narisala mladinka Veronika, pa izvirna zajčja ušesa in seveda zvočno petje, so dali predstavi svojstven čar.

Srednji so nam predstavili Obrščakovo gostilno z znamenitim *Krjavljem*, kakor nam ga je opisal Jurčič. Živahno gostilniško ozračje, veselo petje — še posebno En hribček bom kupil — nas je vse zelo pritegnilo. Napeto smo poslušali Krjavlja, ki nam je na široko pripovedoval, kako je hudiča razsekal, kako je kozo ukrotil, pa Bučarjevemu konju trmo pregnal. Ženske so tako dolgo silile vanj, da jim je izdal, kako se je hotel oženiti. Žal mu je nevesta Urška tik pred poroko pobegnila. Seveda so ga prijazni vinski bratci z obilno žlahtno kapljico potolažili. Svoj nastop so zaključili z venčkom otroških pesmi.

Višja skupina je naštudiralna Cankarjevega *Hlapca Jerneja*. Prava mojstrovina je bila Petrova kreacija glavnega junaka. Pohvaliti pa velja tudi ostale: odločne sodnike, spravljivega župnika, strumne stražnike ter dekleški in moški zbor. Žal je bil slednji nekoliko zdesetkan. Niso vsi prišli. Škoda. Že iz kolegalnosti do sošolcev, ki so vložili toliko truda, bi veljalo nastopiti.

Pevski višek pa je bil nastop našega *dekleškega mladinskega zbora*. Mladinke, ponos naše fare, so nam zapele tri pesmi, od katerih je najprisrčnejše odmevala tista o Sloveniji.

Program sta suvereno povezovala mladince Martina in Damjan. Vmesne pavze pa je zapolnil slovenski muzikant Slavko Likar.

Večer so naši šolarji zaključili s skupno pesmijo mamicam in jim poklonili, letos še posebno sveže, nageljčke.

Hvaležni smo vsem, ki so pomagali

Peter je izvrstno kreiral Cankarjevega Hlapca Jerneja.

pri pripravi uspelega večera: g. Franciju Novaku za glasbeno spremljavo, naši že preizkušeni tehnični ekipi, pa zborovodkinjama, še zlasti pa vsem otrokom, ki so se zares potrudili.

● Naši zakonci so se 28. marca zbrali v župnišču na enodnevni duhovni obnovi, ki sta jo vodila prof. Vanja in inž. Miklavž Kržan iz Ljubljane.

Finančna stiska pesti tudi naš proračun, pa smo se odločili, da se bomo letos zbrali kar v župnišču. Zakonci, sedem parov, so prinesli jedračo in pijačo s seboj. Program je bil skrbno sestavljen.

Krst Sebastijana Bogoviča iz Münchna.

Tema dopoldneva je bila: Je Bog ljubeči gost v najinem zakonu? Kržanova sta doživeto, kot to le ona znata, iz svojega bogatega duhovnega družinskega izkustva spregovorila o zakramentalnem življenju. Bog je tisti nevidno Navzoči, ki zakonca vedno znova povezuje. Skupno smo si tudi izprašali vest: kaj Bog danes od mene v zakonu pričakuje?

Popoldan je bil namenjen poglobljanju in razumevanju vedenja mladostnikov. Spregovorili so o spolni vzgoji, splavu, kontracepciji, izbiri poklica, vzgoji k samostojnosti, še posebej pa o duhovnem oblikovanju.

Poskus enodnevnega duhovne obnove je uspel. Škoda, da ni prišlo več staršev. Vzdušje je bilo prijetno domače z veliko pogovora. Za najmlajše je poskrbela naša socialna delavka, ki jih je ves dan lepo zabavala.

● Isti konec tedna pa so se naši mladinci zbrali v Rimstingu pri Cheemskem jezeru. Kar 22 jih je prišlo. Tudi letošnji duhovno obnovo je vodil priljubljeni g. Pucelj iz Oberhausna. Poglobljali smo se v Lukov evangelij, kakor se v letu biblije spodobi. Bilo je lepo. Živahni pogovori, sproščene igre, plodno delo po skupinah, doživetja nedeljska maša, ki so jo mladi sami pripravili. V spominu nam bo ostalo veselo prepevanje, pa kuharske umetnije. Mladi so si namreč prvič sami kuhali. Vsaka skupina je pripravila določen obrok. Kar nekaj zdrave tekmovalnosti je bilo. In tudi hišo so skrbno pospravili za seboj. Še celo natančna oskrbnica je zadovoljno prikimala in jih povabila, naj še kaj pridejo.

Naši mladi so se spet nekoliko bolj zblížali in sedaj nestrno pričakujejo izlet v Heidelberg, kjer se bodo srečali z vrstniki iz cele Nemčije.

● V farni kapeli smo krstili Sebastijana Bogoviča, sina Branke in Stanislave, roj. Gerič. Staršem čestitamo, malemu Sebastijanu pa želimo obilo božje milosti v življenju.

FREILASSING

Malo trgovsko mestece, na meji med Bavarsko in Salzburgom, ne živi na robu verskega življenja. Vsako drugo nedeljo v mesecu se tukaj živeči Slovenci zbiramo z g. Počivavškom iz

Salzburga v kripti župnijske cerkve St. Rupert pri slovenski maši, ki je napovedana v župnijskem listu in dnevnem časopisju. Naši stalni gostje so tudi Slovenci iz Salzburga in celo iz Halleina, ki jih imamo že za „svoje“. S svojo prisotnostjo popestrijo naša mesečna srečanja in so vedno dobrodošli. S časom se je razvilo močno in strnjeno jedro stalnih obiskovalcev, ki sestavljajo hrbtenico te slovenske Cerkve „v malem“, iz katere vsi črpamo življenjsko moč.

Da ne bi bila prikrajšana človeška potreba po družabnosti, gremo še v gostilno, kjer načrtujemo in razmišljamo o kvalitetnejšem sodelovanju in se pogovarjamo o skupni domovini, Sloveniji. Naše skupno geslo je: V slogi je moč!

nizozemska

4. in 5. aprila je imel mešani zbor Zvon v Eygelshovenu svojo vsakoletno prireditve, katere se redno udeležujejo številni domačini. Prosto zabavo je vodil odlični ansambel Nagelj iz Kamnika.

Bilo je prijetno.

Zvon se trenutno pripravlja na gostovanje v Sloveniji, ki se bo vršilo v tedno po veliki noči.

Šmarnice bodo tedensko po dogovoru. Računamo na zavzeto sodelovanje. Vsaj tako kot lani.

„Slovenci v zgodovini nismo imeli cesarjev, kraljev, slavnih plemičev, svoje slovenske oblasti, toda živeli smo pošteno, vztrajno, pogumno življenje. Vedeli smo, kaj je prav. Zato smo obstali. Zaradi kvalitete, ne zaradi kvantitete.“ (Fr. Stele).

V maju bomo imeli vsaj nekaj priložnosti razmišljati o svojem poslanstvu v našem času in v naših okoliščinah.

**berite in širite
našo luč**

švedska

● **Landskrona.** Po slovenski maši v Landskroni prvo nedeljo v aprilu nam je župnik pater Krystian pokazal načrte za novo cerkev. Landskronski katoličani, med katerimi imajo pomemben delež tudi Slovenci, imajo svojo župnijo, vendar jim služi za kapelo, župnijski dom in župnišče navadna stanovanjska hiša. Kapela je premajhna že za navadne nedelje, kaj šele za večje praznike. Veseli smo, da je končno le na vidiku novo in lepo župnijsko središče ob severni vpadnici v mesto.

● **Köping.** Köping je Landskrono prehitel. Tam so nam svojo cerkev pokazali že sredi marca; ne le načrte, ampak lepo prenovljeno svetišče. Kupili so ga od baptistične župnije, ki je imela tam do sedaj dve cerkvi. Znotraj so ga temeljito prenovili in prilagodili za katoliško bogoslužje, stockholmski škof Brandenburg pa ga je 15. marca slovesno blagoslovil. V pridigi je poudaril, kako takšno bogoslužno svetišče povezuje v eno družino domačine Švede in priseljence z različnih vetrov sveta. „Spev po berilu so zapeli Južnoameričani, evangelij je prebral duhovnik, doma iz Slovenije,“ je opozo-

Slovensko je v našem imenu molil David.

Odslej bo ta cerkev v Köpingu duhovni dom tudi za naše rojake.

Binkoštno srečanje v Vadsteni na binkošti, 7. junija, ob 12. uri

Tudi letos vas za binkošti vabi Vadstena. Bogu se bomo zahvalili za uresničitev stoletnega narodnega sna in prosili za blagoslov naši mladi državi Sloveniji. Pričeli bomo z mašo ob 12. uri, ki jo bo vodil delegat za Švedsko msgr. dr. Janez Zdešar. Pri bogoslužju bo prepeval zbor od Sv. Martina pri Vurberku. Za družabno popoldne bo v prostorni dvorani športnega središča za vse dovolj prostora. Vabljeni ste, da se predstavite s svojo kulturno ustvarjalnostjo, nastopal bo tudi gostujoči pevski zbor ter moški in ženski kvintet od Sv. Martina. Ansambel Fantje izpod Vurberka pa bo skrbel za veselo razpoloženje.

ril škof. V imenu vsega občestva, ki si že dolgo prizadeva za svojo cerkev, sta Simona in Suzana Macuh škofa pozdravili: „Škof za vse skrbi in še nam pomaga, da se nam cerkev dodeli.“ Prošnjo v slovenščini je izrekel David Zuppin. Zdaj, ko ima Köping svojo cerkev, ima tudi upanje, da postane samostojna župnija, le duhovnika bo težje dobiti. Nekaj časa bo še vsekakor pripadal 38 km oddaljenemu Västerasu.

Pri slovesnosti je prišel do izraza ekumenski duh. Bogoslužja so se

udeležili zastopniki različnih krščanskih Cerkva. Švedska protestantska župnija, ki je do sedaj katoličanom dajala na uporabo svoje cerkvene prostore za maše v različnih jezikih, nas je po maši gostoljubno sprejela v svojo prostorno župnijsko dvorano. Odrasli so poskrbeli za okusno pogostitev, mladina pa je s svojimi pevskimi in folklornimi nastopi pripravila pester spored. Pri obojnem so bili vidno zastopani tudi naši rojaki. Predstavniki baptistične skupnosti so izrazili veselje, da bo njihovo nekdanje svetišče še naprej namenjeno bogoslužju. Čeprav so jim drugi ponujali več, so svojo cerkev raje za manjšo vsoto prodali katoličanom, da bo v njej tudi v prihodnje odmevala molitev in hvalnica Bogu.

švica

SOLOTHURNsko področje

Proslava materinskega dne

Na tretjo soboto, 21. marca, so obrali naših otrok in odraslih žareli bolj in drugače kot sicer. Zbirali smo se namreč k proslavi *materinskega dne*, ker je bil blizu 25. marec — praznik začetka Marijinega materinstva. Kot ponavadi je proslava potekala v cerkveni dvorani župnije sv. Martina v Oltnu.

Ob 17. uri je bila najprej maša, darovana za matere in žene, pri kateri pa seveda nismo pozabili na očete in

prezračevanje

OB OBLETNICI DEMOKRATIČNIH VOLITEV V SLOVENIJI

Komisija PRAVIČNOST IN MIR pri Slovenski škofovski konferenci je objavila naslednje misli, ki jih objavljamo v povzetku:

● Res je, da nima več nobena stranka monopola v parlamentu. **Niso pa še povsem odpravljeni monopoli** iz časov enopartijskega sistema na področju gospodarstva, bančništva in družbenega obveščanja. Ni še vzpostavljeno tržno gospodarstvo, niso še zaživela nestrankska združenja državljanov, ni še dovolj močnih pravih sindikatov, ki bi bili nepolitični in bi branili delavce pred brezpravjem.

● Trpimo zaradi štiridesetletne napačne usmeritve v gospodarstvu, šolstvu ter družbenem in političnem razvoju. Nekateri bogatijo zaradi položaja, ki ga imajo, ne pa zaradi uspešnega dela. V našem okolju je oslabiljena moralna zavest o odgovornosti in dolžnosti. Razkorak med tistimi, ki komaj preživijo, in onimi, ki lahko živijo potratno, je vse bolj viden. Nujno potrebujemo nekaj zakonskih rešitev, s katerimi bi preprečili prilaščanje skupnega imetja in vzpostavili pravno varnost delavcev in socialno varnost naspolh.

● Naših odločitev za demokracijo in samostojnost ni treba obžalovati. Toda za sedanje stanje so krive tudi

može. Vsi ljudje smo enaki pred Bogom in vsi imamo enako človeško dostojanstvo, toda mati je še posebno odlikovana z darom sodelovanja z Bogom pri posredovanju življenja. Zato je materinstvu treba vedno ohranjati pravo mesto na lestevici vrednot, obenem pa materam postavljati dostojen spomenik v svojih srcih, če hočemo, da bodo matere res cenjene, je bilo poudarjeno v nagovoru po evangeliju.

Po maši smo se preselili v zgornjo dvorano, kjer se je kmalu začel počastitveni spored. Za začetek smo po uvodnem pozdravnem nagovoru vsi zapeli dve najbolj ustrezni kitici iz Prešernove Zdravljice, nato pa so nastopajoči potrjevali svojo prizadevnost in marljivost. Nepogrešljiva Monika je zapela pesem o mami in zaigrala na klavir, Angelika kot najmlajša (na pragu šolskih let) in Manuela sta se predstavili kot kuharici. Natalija nam je ob Lojzetovi spremljavi na harmoniko postregla s pesmijo o odhodu drobne ptičice v tople kraje, Aleksander se je odrezal s klarinetom, njegov mlajši brat Bojan pa se je postavil s saksofonom. Igor in Franc sta nas, posamič, razveselila z igranjem na harmoniko

(„frajtonarco“). Vmes nam je domačnost in lepoto slovenske pesmi s svojim ubranim petjem pričaral oltenski kvintet Kranjci, dokler ni celotnega sporeda z zadnjo nastopno točko dveh plesnih spletov okrasila folklorna skupina Encijan. Za sklep smo na koncu vsega še skupno zapeli pesem Kje mami bi rož nabral.

Pridne roke so medtem v kuhinji pripravile vse potrebno za pogostitev. Precej čez sto ljudi — toliko nas je bilo zbranih — je po dobrem in obilnem okrepčilu nadaljevalo s splošno zabavo. Še posebej smo nazdravili Ančki, Jelki in Nadini mami, ki so prav blizu tega dne slavile svoj rojstni dan. Med petjem, plesom in medsebojnim pogovorom je čas hitro mineval in že je polnočna ura naznanjala, da se bo treba posloviti. Ob tem nas je prevevalo veselje in zadovoljstvo nad lepo doživetim večerom ter navdajala hvalenost do naših skrbnih mater in do vseh, ki so nam pripravili to slavo: do prirediteljev, nastopajočih in kakorkoli sodelujočih.

Bog daj, da bi materinstvo, ženstvo in poročenost bili vedno resno vzeti ter pravilno cenjeni in spoštovani!

strankarske razprtije, blokade v parlamentu, ideološki boj in boj za oblast. To onemogoča normalno delo vlade. Včasih imamo vtis, da **nekateri namer-no povzročajo nered**. Trpi naš mednarodni ugled. Sodelovanje s tujino bo odvisno od naše domače politične trdnosti. V nezanesljivo deželo ne bo nihče vlagal svojega kapitala.

● **Odklanjamo zlorabo socialne stiske** za dosego političnih ciljev in širjenje pesimizma. Zagovarjamo dialog med družbenimi partnerji in čim bolj enakomerno ter solidarno razdelitev bremen in težav tega prehodnega obdobja.

● **Pogrešamo radio in televizijo**, ki bi bila bolj dosledna v prizadevanju za **nepristransko obveščanje** in se ne bi postavljala na stran enih družbenih in političnih skupin proti drugim. V teh dveh letih se politična kultura ni veliko spremenila. Stara miselnost je velika ovira za demokratizacijo in napredek na vseh področjih.

● Žal se ponekod še stopnjuje **nestrpnost do drugače mislečih**. V sredstvih javnega obveščanja se na račun določenih oseb pojavljajo splošene in nedokazane kritike, ki včasih mejijo na prave gonje. Širijo se podtikanja, predsodki, nezaupanje in črnogledost. Mi pa potrebujemo zaupanje, pogum, nesebično in predano delo, slogo, sodelovanje, zvestobo dani besedi, medsebojno spoštovanje in pomoč.

● **Zaskrbnjuječe je tudi gledanje na Cerkev** in njeno mesto v družbi. V preteklem štiridesetletnem obdobju so bili verniki kot posamezniki in kot cerkvena skupnost izločeni iz javnega življenja, posebno še političnega. To imajo mnogi, ki ustvarjajo javno mnenje, še vedno za normalno. Zato tudi na tem področju nasprotujejo temu, da bi postala Cerkev gmotno neodvisna in bi razširila svojo dejavnost. Obtožujejo jo klerikalizma in oblastiželjnosti. V resnici pa je Cerkev in njenim članom samo za to, da se ji vrnejo pravice, ki ji gredo in jih ima v vseh demokratičnih deželah, po katerih bi se radi zgleovali.

● Ljudje, ki so v preteklem obdobju doživeli velike krivice, še vedno čakajo,

da **se krivice popravijo**. Imeli smo nekaj simboličnih slovesnosti, s katerimi smo vrnili človeško dostojanstvo pobitim. Živi pa še vedno čakajo, da se jim vrne dobro ime in vsaj delno poravna tudi vsa druga škoda. Tudi **naši izseljenci** v domovini še ne doživljajo tistega sprejema, ki so si ga zaslužili s svojo vsestransko podporo domovini in s prizadevanjem za njeno mednarodno priznanje.

POKAZALA SE JE PRAVA PODOBA T. I. LEVICE

Dr. Hubert Požarnik, ki je v skupščini prebral v imenu Zelenih nezaupnico proti Peterletovi vladi v prid Bavčarju, je kasneje povedal v pogovoru s SLOVENECEM med drugim tole:

● **Konstruktivne nezaupnice.** Kar se dogaja, je v posmeh dobremu okusu in zdravi pameti.

● Stranka Zelenih je dala s podporo Bavčarju **priložnost kritikom** sedanje vlade, saj so toliko jadikovali, kako ne gre in ne gre in koliko dobrega bi lahko storili sami.

● Bavčar v skupščini ni dobil podpore, pokazala pa se je **prava podoba** tako imenovane **slovenske levice**. Ne samo, da je razcepljena, ampak je tudi **politično nezrela**. Gre jim zgolj za oblast. Za vsako ceno.

● Razne **nečedne politične igrice** na dan glasovanja. Obstajajo resni pokazatelji, da je **Kučan** namignil Bavčarju, naj odstopi od kandidature, SDP (Stranki družbene prenovе, "bivšim" komunistom) pa, da naj glasuje proti njemu. Vse zato, da pride 22. aprila na pranger v skupščino njegov tekmeč Drnovšek, ki naj tam kar se dá krepko pogori. Poleg tega so (Bavčarjevi) demokrati, brez vednosti drugih strank v koaliciji 4 + 1 (socialdemokratov, socialistov, zelenih, neodvisnih) ponujali liberalnim demokratom v primeru, da podprejo Bavčarja, "skoro vsa ministrska mesta". Šušlja se, da so Školjču ponudili mesto notranjega ministra.

● **Zame** — in mislim, da v stranki nisem edini — **je zadeva končana**. V nobenem primeru ne mislim podpreti širjenja koalicije 4 + 1 v levo. Sredinska

pozicija stranke ni mogoča, če v eni smeri ni meja.

SLOVENECE, Ljubljana, 16. 4. 92.

DEMOKRACIJA JE ZA VSE

V pionirskih časih komunizma so za klerikalizem šteli tisto politiko, ki naj bi jo delali in razglašali s prižnice in v senci oltarja ter spovednice. Po mnenju vrlih agitatorjev sta bila preprost kmet in proletarec notorična bedaka in vraževerna omahljivca, ki ju je držal v pesti rejeni župnik, kot podaljšana roka kapitalista v fraku in cilindru. Zato jima je bilo treba odpreti oči, četudi s silo — še posebej, ko je "znanstveni socializem" prišel na oblast.

Že v prvih mesecih po vojni se je pojem črnega klerikalizma začel bliskovito širiti. Notorični črni klerikalec je bil vsakdo, ki je hodil k maši in uporabljal veliko začetnico, kadar se mu je zapisala beseda Bog. Duhovščina na sploh pa je bila bolj črna od najbolj črnega vraga.

● Kmalu so med klerikalno svojat sodili vsi odkriti in prikriti "idealisti", ki so iz zlobe in iz sovraštva do delovnega ljudstva zavračali znanstveni socializem in seveda prav tako znanstveni ateizem. Revolucionarna (znanstvena) teorija **ni dovoljevala niti apartheida** (ločenega razvoja), kot so ga dopuščali rasisti v Južni Afriki.

Tu se med drugim skriva tudi **vzrok** divje, predvsem pa **gonje** brez dokazovanja **proti predsedniku Peterletu**. Gre namreč za izrazito obredno in simbolno raven, za orwelovsko uro sovraštva. Ko je mati delovnega ljudstva Partija izgubila (zunanjo, vidno) oblast, je eno najvidnejših političnih mest zasedel prav človek, ki hodi k spovedi, k maši in ki javno izpoveduje svojo vero. Mislim, da za znanstvenega socialista ni bolj bogokletne stvari, kot je pred oltarjem klečeči premier. Tako vendar ravnajo le tretjerazredni državljani, ki iz zaslepljenosti ali sovraštva ne doumejo Velike znanstvene resnice (zapisane v Kratkem kursu VKP/b/).

"Najbolj demokratična" vseh oblasti je kriminalizirala tako imenovani idealistični svetovni nazor, saj je za zlobneže iz (recimo) prosvete, ki so javno razodevali svoj "neznanstveni" pogled na svet, veljal **Berufsverbot**.

Lepo število predstavnikov "znanstvenega pogleda na svet", ki so kot čistilci ročnega dela **lastnoročno pomagali pri legendarnem pokolu** predstavnikov idealističnega svetovnega nazora **na Teharjah in v Rogu**, je seveda do onemoglosti zabijalo v potrpežljive slovenske glave resnico o sežiganju čarovnic v srednjem veku. Največ pripomb so imeli teoretsko podkovani kadri, ki so podpisovali zaporne naloge za kemike, arhitekta, zgodovinarje, novinarje, sociologe itd., skratka soorganizatorji znanstvenih projektov, kot je bil recimo Goli otok.

Neposredni dediči gulagov, Kočevske Reke, Golih otokov in podobnih še kar svežih nečednosti, še dandanes zadnjemu kaplanu nekje v hribih **očitajo**, da je skupaj s svojimi vernimi ovčicami kriv za **grmade v 16. stoletju**. Preprost račun pa pokaže, da so **na Slovenskem leta 1945 v enem samem dnevu poklali več krivovercev, kot jih je sveta inkvizicija zmogla v dobrih tristo letih**. To pa pomeni tudi to, da je bil znanstveni svetovni socializem dosti bolj uspešen kot sveta inkvizicija.

Dr. Ivan Sedej — SLOVENECE, Ljubljana, 18. 4. 92.

RUDI ŠELIGO V PARLAMENTU

Kaj se dogaja v naši srenji? **Sovraštvo, mržnja, nasilje besed** in prezirljivo brezbesedje med različno mislečimi — naš politični vsakdan. Tudi pred dvema tisočletjema so pismouški ideologi zahtevali Njegovo glavo, glavo glasnika svobode duha.

In tako je v imenu "kulture" in "svobodnega duha" stopil za govorniški pult in z držo poklicnega politika počasi in zlog za zlogom odigral svoj ideološki moderato: *"Glasoval bom za nezaupnico zato, ker je ta posebni del (naše družbe) z bremenom lastnega nauka o zadnjih ciljih življenja začel posiljevati vesoljno slovenstvo in drugače misleče državljane; zato, ker je vlada začela ustavljati proces normalnosti; zato, ker namesto da bi omogočala razširitev obzora duha, ki nas edini more uveljaviti v Evropi, ponuja molitev in oltarje namesto pristo-*

(dalje na strani 34)

kaj ko bi se malo vadili v slovenščini

● VPRAŠAJ SE PO ODVISNIKIH.

- Vaški otročaji so skrivaj prihajali, da bi klatili sadje.
- Meščani so bili brez skrbi, ker je mesto stražil nočni čuvaj.
- Ker je bil Peter Klepec šibek, so mu otroci pogosto nagajali.
- Ob desetih so vsi odšli iz razreda, da bi se razgibali na dvorišču.
- Drvar je šel v gozd, da bi nalovil polhov.

● VPRAŠAJ SE PO ODVISNIKIH.

- Če je pes izbral vrata, na katerih je bil narisano krog, je dobil klobaso.
- Če je izbral vrata, na katerih je bila narisana elipsa, je dobil rahel električni udarec.
- Čeprav je začelo deževati, smo nadaljevali pot.
- Čeprav smo bili mokri in utrujeni, nismo odnehali.
- Če bo deževalo, koncerta na prostem ne bo.

● DOPOLNI ODVISNIKE S PRIMER- NIMI GLAVNIMI STAVKI.

- Če bi hotel ustreči dedu, ...

- Ko bi bil jaz tvoj oče, ...
- Če si truden, ...
- Čeprav si obljubil, ...
- Čeprav me nisi ubogal, ...

● VPRAŠAJ SE PO ODVISNIKIH.

- Povedal ti bom resnico, če te tako zanima.
- Povedal ti bom resnico, čeprav bi ti je ne smel.
- Mama me ima rada, čeprav ji večkrat nagajam.
- Mama me ima rada, če sem priden.
- Na izlet grem, če greš tudi ti z menoj.

● IZBERI PRAVILNO DVOJINSKO OBLIKO.

- Kupi (dva jabolka — dve jabolki) in dve (hruške — hruški).
- Skuhaj (dve jajci — dva jajca).
- Poštar je prinesel (dva pisma — dve pismi).
- (Okna — okni) v spalnici sta (odprta — odprti).
- Pred hišo rasteta (dve drevesi — dva drevesa).

● GLAGOLU DODAJ SAMOSTALNIK V USTREZNEM SKLONU.

- Ukvarjam se z (nogomet).
- Oskrbim se s (šolske knjige).
- Jezim se na (otroci).
- Verjamem v (naša zmaga).
- Skrbim za (bolnik).

● POPRAVI NAPAKE.

- Deloven učenec, delovnik, deliti s kom mnenje, mnenja so deljena, delomržež, delomrznost, delapust, delavni dan, delavni čas, delovišče, dila, desčica, devedeset, marelja, dinama, diskusija, dlesno, napram, na tem mi je, priti iz enega kraja do drugega, dober statii, dosloven, mu je dobesedno odtrgala roko, profit, profitirati, profitar, profitarski, profitarstvo, dobičkoželjen, dobičkaželen, dobičkanosen, dobiti vati na ugledu, dobivati na teži.

● ZAMENJAJ NENAVADNE VEZNI- KE Z NAVADNEJŠIMI.

- Ako skoči kdo v vodo, boš skočil tudi ti za njim?

janko kersnik moravska dolina

Ni ga kmalu prijaznejšega kraja od Moravske doline. Lepe vasice in zaselki slone ob zelenih holmih, skriti večinoma za košatim drevjem. Dobro obdelane njive se vrste s temnimi bukovimi ali sivimi borovimi gozdi in logi, po dolžini pa, kjer se vije miren potok navzdol proti zahodu, ga obrobajo

zeleni travniki. Tu in tam se kažejo zidane stene domačih boljših gospodarjev in iznad višjih hribov, ki varujejo ta dol, gledajo prijazno bele cerkvice.

V tej dolini v zaselku Straža je imel stari Molek lepo posestvo, kjer je gospodaril pametno in varčno, kakor se je bil naučil od svojega očeta in kakor ga je modrila še vedno vsakdanja skušnja. Žena, sin Luka in hči Anka — vsi so bili dobri in pošteni ljudje in nihče ni vedel o Molkovih kaj sla-

bega. Eno so staremu gospodarju — imel je že blizu šestdeset let — podtikali, namreč da je sila svojeglav in trmast. Menda je bilo res tako.

Pomlad je prišla v deželo. Po sončnih bregovih so lezle rumene trobentice iz tal in ob gozdnem robu se je jel razcvitati beli glogovec. Povsod po polju so orali, vlačili in sejali.

(Iz povesti: Kako je stari Molek tatu iskal)

- Akotudi sva brata, možnji nista sestri.
- Da ima koza denar, gospa bi ji rekli.
- Rad se oglašā, dasi nič pametnega ne pove.
- Ako mački na rep stopiš, zacvili.

● POVEJ KRAJŠE.

- Ne hodi mimo znanih ljudi, ne da bi pozdravil.
- S tem, da jezikaš, ne boš postal priljubljen.
- Hodi, kakor bi bil polž.
- Podobna sta si, kakor bi razpolovil jabolko.
- Najedli smo se tako, da smo bili potem siti.

● POVEJ KRAJŠE.

- Kolikor boš dal ti, bom dal tudi jaz.
- Ni mi dala miru, dokler ji nisem povedal vsega.
- Kar se tiče večerne obleke, si ne delajte skrbi.

- V sobo sem se pritihotapil tako, da sem hodil po prstih.
- Sorodniki so sedli za mizo, ne da bi spregovorili kakšno besedo.

● IZBERI USTREZNI GLAGOL.

- Šola (začenja — se začinja) septembra.
- Po dveh tednih sem (ozdravela — ozdravila).
- Kadar (gre — se gre) za človeka, se je treba potruditi.
- Boris (vadi — se vadi) v teku.
- Knjiga (sestoji — se sestoji) iz treh delov.

● **POPRAVI NAPAKE.**

- Ko bom preštel do tri, stečite.
- Stopi na stol in poseži na polico.
- Leži, Sultan!
- Jožko, opeči meso še na drugi strani.
- Reči Janezu, naj pride nočno k nam.

REŠITEV NALOG IZ PREJŠNJE
ŠTEVILKE NAŠE LUČI:

- **POPRAVLJENE NAPAKE:** Ne vem, kje tiči; ne vem, ali misli resno; v gledališču igrajo Cankarjeve Hlapce; daleč najboljši, daljni kraji, nadaljnji, daljnovidnej, daljnosežen, iz dneva v dan, svoj živi dan, tjavdan, današnji, dati v dar, Darwin, darvinizem, vidva dasta, vi daste; izraziti, pokazati veselje; ni moči, ni mogoče; ni pogojev; dati, staviti kaj v debato; delazmožen, delaželjen, decembrski, veliko dejanje, dejstvo, delati na to; delati za slovar, pri slovarju; ima oprava z rokopisom; zmrdovati se, pačiti se.

- **POPRAVLJENE NAPAKE:** Pred svojim pragom pometaj! Jaz hvalim svoje blago, ti svoje, kakor vsak berač svojo malho hvali. Ne vtikaj se v moje stvari, rajši svoje uredi! Njegovo knjigo sem našel, svoje pa ne. Mati mu je povedala v obraz, da se od njenih žaljev ne bo več redil.

- **ŠTEVNIKI, NAPISANI Z BESEDO:** enajst, dvaindvajset, triintrideset, štiriinštrideset, petinpetdeset, šestinšestdeset, sedeminsedemdeset, osemnosemdeset, devetindevetdeset; sto dvanaist, šeststo trinaist, devetsto se-

deminosemdeset; tisoč devetsto dva-
indevetdeset, dva tisoč dvesto dvain-
dvajset; tri milijone sedemsto enain-
petdeset tisoč petnajst.

- **ŠTEVNIKI, IZPISANI Z BESEDA-
MI:** Z dvema konjema se že da orati. Ob
štirih odidemo. Pri tisoč ljudeh je že
nekaj težav. Napadli so s tisoč možmi.
Tovarna je s stopetinsedemdesetimi de-
lavci zlahka zmagovala naročila.

- **KRAČICE, IZPISANE Z BESE-**
DAMI: meter, kilogram, liter, tega me-
seca, tega leta, Združene države Ame-
rike, Organizacija združenih narodov,
mililiter, številka, in tako dalje, in drugo,
in podobno, na primer, slovenski tolar,
radio-televizija, Cankarjev dom, Držav-
na založba Slovenije.

- **POPRAVLJENE NAPAKE:** List sem iztrgal iz knjige. Učitelj je stopil v sobo. Zvezde sijajo z neba. Pod mostom smo se zbrali. Sonce vzhaja.

- **PRAVILNO:** Ura prehiteva. Zberemo se. Čevlje si sezuj! Knjigo bom vrnil. Predlagal je nekaj sprememb.

- **PRAVI PREDLOG:** Kos je izbežal iz drevesa črva. Fantek je zlezel z drevesa. Gledal je skozi okno. Govoril je, ne da bi zardel. Načrt je sprejel brez pomisleka.

**izražajmo
se lepo**

Kar naprej bevska name. (= Zadirčno govori.) — Uradnik je bevsknil na študenta. — Uka-
zuje z bevskajočim glasom. —
Pes, lisica bevška. — Ščene je
bevsknilo.

Q

Bezati z bilko v murenčkovo luknjo. — S prstom bezati v nos. — Bezati po spominu. — Kar naprej beza psa. — Če bo še kdo bezal vame, ga bom!

○

Celodnevno bezljanje po mestu ga je utrudilo. — Krave bezliajo. — Kam pa bezlijaš?

Q

Vse dni se potika po beznicah. — Zakajena, zanikrna beznica. — Zloglasna beznica. — Počedi že enkrat to svojo beznico. — To je bezniška popevka.

Q

Bežali so, kar so jih nesle
noge. — Beži ko zajec. — Sam
pred seboj beži. — Oblaki
bežijo po nebu. — Pogled mu
beži po hišah. — Spanec mu
beži z oči. — Pokrajina beži
mimo oken. — Béži v posteljo,
saj že spiš! — Čas beži. —
Dnevi bežijo.

Q

Samo bežen pogled v zgodovino potrjuje to domnevo. — To je le bežna misel. — Samo za bežen trenutek bi ga rad videl. — Bežen smehljaj mu je zaigral na ustnicah. — Trenutek je šel mimo kakor bežen veter. — Bežno ga je ošinila.

○

Eh, beži, beži, saj ti nič ni!
— Beži no, beži! — Ah, bežite,
bežite, nič vam ne verjamem.

sti duha; in zato, ker je zapeljala novo Slovenijo v močvirje, za lastne plotove, na lastno dvorišče, s katerega je videti vaški zvonik — evropska katedrala."

Kolikšna mržnja in kolikšen gnev zaradi molitev in oltarjev. Dočakali smo dan, da v parlamentu lahko sedijo poslanci, tisti, ki molijo, in tisti, ki kolnejo. Eni so „za“, eni so „proti“. Ali niso bili še nedavno „za“? Ali bo vas bolj vas, če ji podro zvonik? Bo več svobode duha? Pa saj večina sploh ni govorila o molitvi in oltarjih niti ne o močvirju, o ustavljenem procesu normalnosti, vsi so govorili samo o ekonomiji, tu naj bi tičali razlogi, da je Peterleta potrebno zamenjati. „Lastni plotovi in lastno dvorišče“ so ideološki maček v žaklju, milo rečeno, **gre bolj za sovražstvo**.

Ko so kočevske zvonike zravnali z zemljo, polnili kleti s sadovi svobodnega duha in nas pustili živeti ob resnici ene same knjige — **si poznal, poet, takrat svoj dolg?** Takrat, **ko je bilo le-deno, ko je vel sibirski veter**.

S sovražecimi ne bomo nikoli dočakali ljudske skupščine dobrnamernih ljudi, nikoli prave svobode, ne svobode duha.

Stane Sedlak — SLOVENEK, Ljubljana, 16. 4. 92.

ZLOBA ALI NEZNANJE R. LESJAKA

Silen gnev vas mora prevzemati ob rušenju sindikalnega monopola, ki ste ga imeli v najemu. S članarino 800 tisoč delavcev ste počenjali, kar ste hoteli. Če je kateri od delavcev smel sploh vprašati, kaj se godi z njegovim denarjem, je takoj doživel poseben postopek obdelave.

Ob vsej neomejeni politični, sindikalni in materialni moči niste rešili niti enega problema delavcev. Kot avantgarda delavskega razreda **ste jih pripeljali na rob poloma**, saj nimajo dela, ne dobijo plač, in ne živijo človeka vrednega življenja. Za to ste krivi vi in vam podobni, ne pa tisti, ki hočejo delavcem resnično pomagati. Ali je to tista svetla bodočnost, ki ste jo obljubljali delavskemu razredu, ko bo prišel na oblast?

Sramovati bi se morali svojih besed

in dejanj, ko natolcujete proti ljudem, ki so se pripravljali žrtvovati in potegniti voz iz blata, kamor ste ga skupaj s tovariši zategnili. Dolga leta ste imeli monolitno oblast, počenjali ste, kar ste hoteli, **obljubljali ste nam komunistični raj**, kako to, da se po vsem tem delavcem ne cedi med in mleko? Ali zato, ker ste izgubili monopol manipuliranja z ljudmi in delavci, v imenu katerih še danes hočete ribariti v kalnem?

Enostrankarsko, vsiljeno vladno ste podpirali dolga leta. Ta vaša vlada ni dopuščala drugih sindikatov, ni dopuščala rušenja vašega monopola, **ni dovolila delavcem stavkati**, zato vam je bila vseč. Nova vlada pa je sindikalni pluralizem omogočila. Pred petdesetimi leti smo bili po razvitosti — v Evropi, pod vodstvom enotnega sindikata in partije pa smo na robu Azije.

Bogomir Ličof, Neodvisnost KNSS — DELO, Ljubljana, 21. 3. 92.

KDOR DELUJE PROTI LASTNI VLADI, VANJO NE SPADA

Predsednik Kučan se je v neki svoji izjavi tudi dotaknil vprašanja poskusa zarote (z Voljčem proti Peterletu) in zatrdil, da politična akcija ne more biti zarotniška, ker jo slovenska ustava izrecno dovoljuje.

Tudi ta izjava je manipulacija, kajti nihče ne dvomi, da je konstruktivna nezaupnica ustavna pravica, toda vsak trezno misleči človek ve, da so bili *na-gibi*, na temelju katerih je skupina „neodvisnih“ poslancev uprizorila celotno dejanje, gotovo **nečedni**. V samo enem tednu je namreč predlagala kar nekaj imen za namestnika Peterleta, poslala Voljču v Honduras izdelan vladni program s prošnjo, naj ga potrdi prek telefaksa, kot tudi svojo pripravljenost, da postane novi mandat. Ministru Ruplu in drugim, v tujini nahajajočim se zaupnikom, je prepustila, da bi le-ti sočasno v skupščinsko razpravo v Ljubljani raznesli vest o padcu Peterletove vlade. **Če to ni zarota, predsednik Kučan**, kaj potem je?

Minister **Rupel** je prav dobro vedel, da hiša gori — ko so ga obvestili o rezultatu glasovanja — in je svoj obisk v Washingtonu prekinil ter naglo odletel domov na nujna posvetovanja. Ko

ga je potem dohitela vest, da namerava predsednik Peterle predlagati njegovo, Bavčarjevo in Kacinovo razrešitev, se ga je morala polastiti dvojna jeza: jeza nad neuspehim skupščinskim prevratom in nad možnostjo lastne razrešitve.

Na tiskovni konferenci je **trojica prizadetih ministrov** ugotovila, da **ne bo klonila** predsednikovi želji, kjer da vladno delo dobro in korektno opravlja in torej ni stvarnih razlogov za zamenjavo na čelu omenjenih treh ministrstev. Stvarni, odločilni in najbolj tehtni razlog je seveda v tem, da je glasovala za Peterletovo zamenjavo. Kdor se postavi po robu predsedniku vlade, mu ne more služiti. **Kdor deluje proti lastni vladi, vanjo ne spada**. To pove zdrava pamet in vsa načela, na katerih temelji demokratična politična ureditev kjerkoli na svetu.

Peter Millionig, Washington — SLOVENEK, Ljubljana, 3. 3. 92.

KUČAN NE SME BITI IZVOLJEN ZA PREDSEDNIKA

G. Milan Kučan, ki je svojo kandidaturo za predsednika Republike najavil že pred sprejemom volilne zakonodaje in ki dosledno vodi (pred)volilno kampanjo, **ne sme biti izvoljen** za prvega **predsednika** neodvisne države vseh Slovencev.

Milan Kučan je poleg Fidela Castra **komunist z najdaljšim statusom na oblasti**. Z (ne)zamrznitvijo partijske izkaznice je zavedel veliko volilcev, da so glasovali zanj. Če bi Skupščina RS Sledila njegovi politiki reševanja YU-krize ne pa odločni dejavnosti Demosovih poslancev, bi bila Slovenija po našem globokem prepričanju še vedno v vročem srbsko-bosanskem loncu.

Ali ideja komunizma z masko socialdemokratske prenove lahko še predstavlja napredek naroda v srcu Evrope? Demokratična Evropa kot razvajena nevesta je pripravljena sprejeti **povsem drugačne ženine**. Ostaja zgodovinsko dejstvo, da je neodvisna in mednarodno priznana Slovenija rezultat odločnosti zlasti Demosovih poslancev. Poslanci opozicije so temu dosledno nasprotovali.

Poslanci Starc, Starman, Prelovec — SLOVENEK, Ljubljana, 6. 3. 92.

RDEČE PISANA ZGODOVINA

Zgodovinski učbenik za osmi razred osnovne šole. Kakšni so v tem učbeniku vrednostni predznaki za revolucijo, komunistično partijo?

Prav tako v **Enciklopediji Slovenije** Kaj iščejo v njej vse mogoče partizanske enote, enote vaških straž, slovenskih četnikov in domobrancev, ki so morali v tako obupno samoobrambo, pa v njej ni? Ali se urednik za novejšo zgodovino pri ES Lan Brenk sploh zaveda, kakšno ponarejeno zgodovino piše? Že pred izidom 5. zvezka ES lani novembra smo vedeli, da bo spet **absolutno pristranski**. (Sofinanciral ga je kulturni minister Capuder.) Ali Marjan Javornik, glavni urednik ES, in Lan Brenk urejmeta ES samo za komuniste, partizane in udbovce? Kaj pa preostali slovenski narod? Ali ta dva človeka in pa Branimir Nešović, urednik za zgodovinske učbenike pri Državni založbi Slovenije, še vedno mislijo, da na Slovenskem živijo samo komunisti, partizanski borci (pa čeprav je res, da jih SPIZ plačuje še vedno 80.000) in udbovci?

Ivo Žajdela, SLOVENEK — Ljubljana, 28. 2. 92.

„vrenje“

(nadaljevanje s 13. strani)

je popolnoma nasproten temu, kar posredujejo nekatera občila. Prepričan sem, da se bo na volitvah znova pokazalo, da se z medijskim terorjem ne da vsega doseči. Slišal sem, da se že organizira civilna pobuda v bran resnici.

SLOVENEK, Ljubljana, 11. 4. 1992

— — —

● Vlada je v javnosti posredovala **pismo**, ki poziva k **ustalitvi političnih razmer**. Mislim, da predstavlja število ministrov, ki so pismo podpisali, kar trdno večino vlade.

● Trije ministri so odstopili, oziroma dva sta samo ponudila svoj odstop. Zanimivo je, da tisti, ki najdlje nastopajo proti vladi (Bavčar, Kacin, Rupel), ne odstopijo, ampak iščejo še variante, da za vsako ceno ostanejo v igri. Nekateri

VOĐSTVU RTV SLOVENIJA

13. marca je vodja TV oddaje **g. Lado Ambrožič** ugotavljal, da je bil tudi **Peterle** njega dni **član ZK**. **To ni res**, in **g. Ambrožič** nas bo težko prepričal, da tega ni vedel!

Da je bil vse do razcveta slovenske politične pomladi **g. Peterle** za velik del slovenske javnosti **„politično anonimna oseba“** (po izjavi **g. J. Zlobca**), se ima namreč sedanjí ministrski predsednik zahvaliti ravno svoji nepripad-

nosti nekdanji izključilno vladajoči, idejno-politično „avantgardni“ ZK, pa tudi svoji dolgoletni vlogi dejavnega in vidnega krščanskega (katoliškega) kulturnika. Do teh krogov slovenskega prebivalstva pa novinarji, posebej z RTV, v veliki meri še danes ohranjajo neko čudno mero zadržanosti, neradovednosti, celo nesproščenosti oz. strahu pred neznanim.

Matej Metlikovič, Ljubljana Polje — DELO, Ljubljana, 18. 3. 92.

ministri, ki so to pismo podpisali, so to storili tudi v nasprotju s stališči svojih strank. To so ministri, ki tudi niso aktivno sodelovali v obeh konstruktivnih nezaupnicah. Ti **ministri kažejo veliko voljo do dela**. Tudi tisti, ki so ponudili odstopne izjave, so jih iz moralnih razlogov, ker so menili, da ne morejo biti v vladi, če stranke te vlade ne podpirajo. In ti ministri normalno delajo naprej.

● Med glavnimi razlogi, da se glasovanje o nezaupnici kar naprej ponavlja, navajajo vsi pobudniki gospodarsko in politično krizo. Seveda smo v krizi, ki pa je zelo priročna za raznovrstne napade, in kadar gre za zamenjavo predsednika vlade, mora izizvatec izzvanega in sploh položaj v državi orisati čim bolj črno. Videli pa smo, da dosedanja dva kandidata programsko nista šla iz okvirov, ki jih ta vlada upošteva.

Razlogi gospodarske in politične krize prikrivajo tisto, kar je **Bavčarjeva**

stranka rekla z velikim poudarkom: **Mi hočemo oblast**. In seveda so za to oblastjo ekonomski interesi. Če samo pogledate, kako Bavčar in Omerza nagovarjata direktorje za vstop v njuno stranko . . . Jasno je, da ne pomenita za direktorje policija in finančna policija najbolj prijetnih hiš. In potem je jasno tudi, kako je videti, če prideta taka dva moža s pristopnicami in puščico za milodare.

● **Slovenski mediji**. Mislim na tiste, ki nimajo poštenega odnosa do resnice, se denimo pretežno zanašajo na govorice, ustvarjajo javno mnenje z domnevmami in namigovanji itd. Da ne govorim o kulturi branja, povzemanja ali močni zabeli s cinizmom. Omenim naj samo še en primer: novinar, ki je v TRIESTE OGGI lani v moja usta položil besede, ki jih nisem izrekel, je v kratkem času izgubil službo, meni pa so se opravičili. **Naj bi imela laž tudi pri nas krajše noge.**

DELO, Ljubljana, 18. 4. 92.

oglasi

● **Dragi rojaki!** Za Vašo SELITEV v domovino se Vam toplo priporočamo. — Obrnite se na naslov: Gebr. HORŽEN, Möbeltransporte, Herderstraße 36, D-4010 Hilden bei Düsseldorf. (Telefon 02 1 03 / 44 5 62). — Informacije dobite pisмено ali po telefonu v slovenščini ali nemščini.

● **RAČUNALNIKI:** Sinclair 48 K DM 245,—. Vse vrste Commodore, Schneider, Atari RADIOAPARATI, AVTORADIO HI-FI. Razni stroji in orodje. Ekspozitni popust. — Jode Discount Markt, Schwanthalerstr. 1, 8000 München 2, BRD.

● **DRAGI ROJAKI, POTUJETE V EVROPO?** Na pragu domovine, v središču stare Gorice, ob lepem drevoredu Corso Italia, vas pričakujemo v PALACE HOTELU, najboljšem hotelu v mestu. Najmodernejši komfort (kopalnica, telefon, radijski sprejemnik, barvna televizija, mini bar, klimatizacija). Zelo ugodne cene: enoposteljna soba 62,50 DM, dvoposteljna 92,40 DM. — Vinko Levstik, PH-PALACE HOTEL, Corso Italia 63, I-34179 Gorizia, tel. 04 81 / 82 1 66, telex 461154 PAL GO I.

● **Ugotavljanje „bolezni“ na osnovi aure in zdravljenje z bioenergijo, brez tablet.** Tako zdravljenje je v svetu zelo uspešno in znano. Tel. Slovenija 0038 - 61 - 57 94 70; tel. Švica 0041 - 42 - 31 00 32; tel. Nemčija 0049 - 71 31 - 32 483.

● **PRODAM** gradbeno parcelo 500m² v strogem centru Maribora, ca. 10 min. od železniške postaje. — Ponudbe pošljite na naslov: Slowenische Katholische Mission, Olgastr. 137, 7900 Ulm, BRD.

● **Resna Slovenka, vdova, 56/171/85,** pisarniško zaposlena v Nemčiji, želi spoznati karakternega, vernega Slovenca z dobro službo, najrajši iste starosti, ki isto kot jaz želi pokoj uživati, vsaj delno, v domovini. Samo resne ponudbe s sliko. — Naslov Vam posreduje uprava Naše luči pod pogoji, ki so navedeni v spodnjem črnem pasu na tej strani (štev. 2/92).

● **PRODAM** dvostanovanjsko hišo z gospodarskim poslopjem in zemljiščem 850 m² v Begunjah na Gorenjskem. — Tel. (064) 73 6 24.

● **V Zgornjih Poljčanah PRODAM 1,5 ha** veliko posestvo (gradbene parcele) z novejšo hišo (obokana klet, primerna za obrt). Centralna, telefon, bližina asfalta, lep razgled. Cena 200.000 DM. — Naslov: Mirko Lorber, Žibernik 36, 63250 Rogaška Slatina, Slovenija, tel. 063 816 811.

● **Obrtniki, zdomci in drugi interesi,** pozor! V prijetnih Beltincih (Mladinska 26), sredi prekmurske ravnine, je na prodaj stanovanjska hiša, imenovana vila Monda, v izmeri 186 m², gospodarsko poslopje v iz-

meri 56 m² s pripadajočim zemljiščem 28 arov. Hiša in parcela se nahajata v neposredni bližini asfaltne ceste. Priključena je na kanalizacijo in vodovod, elektriko in telefon. Hiša je primerna za obrtno delavnico, malo tovarno, družinsko hišo, alternativno medicino, trgovino, itd. Prodajalec je Pomursko pastoralno področje. — Informacije dobite v župnijskem uradu Beltinci, kjer se nahaja tudi ključ. Tel. 069 / 42 - 239.

● **PRODAM** v Rogaški Slatini skoraj dokončano dvostanovanjsko hišo; garaža, električna in ostalo s 3000 m² zemljišča za 140.000 DM. — Informacije: Gelsenkirchen 02 09 / 37 86 10 zvečer od 19. ure naprej.

● **Ugodno PRODAM** novo stanovanjsko hišo (123 m²) s kmetijskim zemljiščem v velikosti 3400 m² (travniki, sadovnjak, vinograd, njiva) v ekološko čistem okolju, 18 km vzhodno od Laškega. Cena 110.000,— DM. — Informacije v Nemčiji po tel. 0 71 56 / 57 29.

Če potujete v München,
Vas pričakuje
HOTEL ERBPRINZ
Sonnenstr. 2, 8000 München 2
tel. 089 / 59 45 21.
Družina Zupan

preberite!

PREVODE DOKUMENTOV, ki jih potrebujete za sklenitev zakona, vam radi poskrbijo slovenski duhovniki. Obrnite se vedno na najbližjega.

ZA CERKVENO POROKO potrebujete krstni list, ki ni star več kot tri mesece: Javite se en mesec pred poroko pri duhovniku, ki vas bo poročil, da lahko uredi oklice in dokumente in se zmeni s krajevnim župnikom za kraj in čas poroke.

NA VSEH URADIH, kjer vas sprašujejo po narodnosti ali državljanstvu, povejte, da ste Slovenci. Pri izpolnjevanju vseh formularjev napišite pri rojstnem kraju vedno: Slovenija.

MALE OGLASE sprejema uredništvo „Naše luči“ do 5. v mesecu pred naslednjo številko. Oglasi smejo obsegati največ 100 besed. Za vsebino oglasov uredništvo ne odgovarja. Cenik malih oglasov: Minimalna cena (do 20 besed) je: 200 avstrijskih šilingov, vsaka nadaljnja beseda pa 5 avstrijskih šilingov (ali pa enaka vrednost v drugi valuti). Oglase je treba vnaprej plačati. Uredništvo posreduje le naslov oglaševalca, na druga vprašanja glede malih oglasov ne odgovarja. Kdor hoče zvedeti za naslov oglaševalca, naj pošlje v pismu v denarju ali v mednarodnih poštinih kuponih pristojbino za dvoje pisem za tujino.

vsaj majčkeno se nasmejčkajte!

„Ančka, danes ponoči je bil spet netopir v hiši.“

„In me nisi zbudil? Saj vendar veš, da ne morem spati, če leta takšna mrcina po hiši.“

o

Žena možu: „Prej nam je Sultan vedno prinesel časopis k postelji. Zakaj pa ga sedaj ne nosi več?“

„Ne vem. Najbrž je naš sosed časopis odpovedal.“

o

Jan je Jona krepko premlatil, tako da je ta obležal. Pa pošlje Jan k Jonu Jaka: „Jan me je poslal vprašat, če mu odpustiš, ker te je tako pretepel.“

„Če umrjem, mu odpustim. Če pa ozdravim, naj se pripravi!“

Tudi komunisti se spremenjajo: še večeraj so govorili o lepši prihodnosti, danes pa vzdihujejo za lepšo preteklostjo.

Župan je moral v bolnišnico. Čez nekaj dni je dobil telegram: „Mestni svet vam želi z 19 glasovi proti 11 skorajšnje okrevanje.“

o

Miha povabi v gostilno skupino prijateljev.

„Ančka, daj na mizo pol litra črnega in dvanajst kozarcev! Danes plačam jaz!“

o

Pri vojakih.

„Kako se imenuje najvišji častnik v konjeniškem polku?“

„Polkovnik.“

„In kdo je takoj pod njim?“

„Njegov konj.“

Dobita se materi teenagerjev.

„Moja hči mi sploh ničesar več ne pove. To me dela naravnost bolno.“

„Moja mi pa vse pove. Z živci sem čisto na koncu.“

o

Pri vojakih.

Desetar enemu od rekrutov: „Nos imaš kot tisti nagnjeni stolp v Pizi. Od kod pa si?“

„Iz Baden-Badna.“

„Kaj, jecljaš tudi?“

o

Dva stara vojna kamarada.

„Kje si bil pa ti ranjen?“

„V Dardanelah.“

„O, tam mora pa zelo boleti!“

o

Bolnik se sleče.

Zdravnik: „Večkrat bi se pa morali skopati!“

„Saj se vsak dan.“

„Potem bi pa morali vodo kdaj zamenjati.“

o

Ameriški filmski igralec Orson Welles je začel predavanje v skoraj prazni dvorani na ameriskem srednjem zahodu: „Sem ravnatelj gledališča in režiser, sem filmski in gledališki igralec, pišem besedila za filme in sem tudi njihov založnik, pišem za radio in govorim na radiu, znam nekaj čarovnij, sem slikar in pisatelj nekaj knjig, igram violino in klavir. Ali ni žalostno, da je tukaj toliko mene in tako malo vas?“

o

„Živeti in pustiti živeti,“ je rekel lovec, ki je ustrelil mimo.

o

Če šefa ni, odloča njegov namestnik. Če tudi njega ni, odloča zdrava pamet.

Če hoče šef narediti vse sam, naj se ne čudi, če se njegovi nameščenci spravijo k mirovanju.

o

Preteklo leto smo stali pred prepadom. Letos hočemo narediti velik korak naprej.

o

Bolhi prideta iz kina. Dežuje kot iz škafa.

„Kaj zdaj?“ vpraša ena.

„Dve možnosti sta,“ pravi druga, „ali greva peš ali pa vzameva psa.“

o

Žena pride domov.

„No, ali je kaj novega?“

„Ja, naš drugi avto je zdaj naš prvi avto.“

o

Pred manevri stopi poveljnik pred četo in pravi: „Vojaki! Sovražnika morate nepremično gledati v oči . . . Vi . . . poddesetnik, kaj me tako gledate?“

o

Neki moški se pri brivcu pritoži nad stalnim podraževanjem britja.

„Kaj morem za to,“ pravi brivec, „če so ob današnjih podražitvah tudi obrazi vedno daljši!“

o

Starejši mož: „Kolikokrat sem se delal neumnega samo zato, da sem dokazal, da nisem idiot.“

Erscheinungsort: Klagenfurt
Verlagspostamt: A-9020 Klagenfurt
Viktringer Ring 26
P. b. b.

SLOVENSKI DUHOVNIKI PO EVROPI

ANGLIJA

Stanislav Cikanek, 62, Offley Road, London SW9 OLS. (Tel. 071-735-6655).

AVSTRIJA

P. mag. Janez Znidar, minorit, Mariahilferplatz 3, A-8020 Graz.

Ludvik Počivavšek, Kirchenstraße 1, 4053 Haid bei Ansfelden.

(Tel. 0 72 29 / 88 3 56 - 3, samo ob petkih popoldne in ob sobotah).

Anton Štekl, Einsiedlergasse 9—11, 1050 Wien. (Tel. 0222/55 25 75).

Slovenski socialni urad, Einsiedlergasse 9—11, 1050 Wien.

(Tel. 0222/55 25 75).

Janez Žagar, Herrengasse 6, A-6800 Feldkirch, Vorarlberg.

(Tel. 05522 - 23 1 00 ali 05522 - 34 85-0).

Slovenski dušnopastirski urad, Fridtjof-Nansen-Str. 3, 9800 Spittal/Drau.

BELGIJA

Vinko Žakelj, Guill. Lambert laan 36, B-3630 Eisden. (Tel. 0032/11/76 22 01).

Kazimir Gaberc, 10, rue de la Révolution, B-6200 Châtelineau (Belgique).

(Tel. 071 - 39 73 11).

FRANCIJA

Prelat Nace Čretnik, 78 Avenue Gambetta, 75020 Paris. (Tel. (1) 43 61 80 68).

Slovenski dom, 3 Impasse Hoche, 92320 Chatillon. (Tel. (1) 42 53 64 43).

Stanislav Kavalar, Presbytère Ste. Barbe, rue de Lens, 62680 Mericourt.

(Tel. 21 70 91 88).

Anton Dejak, 9 rue Saint Gorgon, 57710 Aumetz. (Tel. 82 91 85 06).

Jože Kamin, 14 rue du 5 Decembre, 57800 Merlebach. (Tel. 87 81 47 82).

François Pavalec, 17 rue de Sospel, 06300 Nice. (Tel. 93 56 66 01).

NEMČIJA

Msgr. dr. Janez Zdešar, Rosenstraße 26, 8011 Heimstetten b. München.

(Tel. 089 - 90 30 050).

Martin Horvat, Kolonnenstraße 38, 1000 Berlin 62, tel. 030 - 788 19 24.

Slovenska katoliška misija, Kolonnenstraße 38, 1000 Berlin 62,

tel. 030 / 784 50 66.

Janez Pucelj, 4200 Oberhausen 11, Oskarstr. 29. (Tel. 0208 - 64 09 76).

Stanko Čeplak, diakon, 4200 Oberhausen 11, Oskarstr. 29. (Tel. 0208 -

64 09 76).

Martin Mlakar, Moltkestraße 119-121, 5000 Köln 1. (Tel. 0221 - 52 37 77).

Janez Modic, 6000 Frankfurt 70, Holbeinstr. 70. (Tel. 069 - 63 65 48).

Bogdan Saksida, 6800 Mannheim 1, A 4, 2. (Tel. 0621 - 28 5 00).

Stanko Gajšek, 8070 Ingolstadt, Feldkirchnerstr. 81. (Tel. 0841 - 59 0 76).

Ciril Türk, 7000 Stuttgart 1, Staffenbergstr. 64. (Tel. 0711 - 23 28 91).

Janez Demšar, Urbanstraße 21, 7410 Reutlingen 1. (Tel. 07 1 21 - 44 7 89).

Župnijska pisarna Slow. kath. Mission, Krämerstraße 17, 7410 Reutlingen 1.

(Tel. 07 121 - 45 2 58).

Jože Bucik, 8900 Augsburg 22, (Göggingen), Klausenberg 7 c.

(Tel. 0821 - 97 9 13).

Slovenski dušnopastirski urad, 7900 Ulm, Olgastraße 137.

(Tel. 0731 - 27 2 76).

Marijan Bečan, Liebigstr. 10, 8000 München 22. (Tel. 089 - 22 19 41).

NIZOZEMSKA

Vinko Žakelj, Guill. Lambert laan 36, B-3630 Eisden. (Tel. iz Nizozemske:

09 - 32 11 76 22 01).

ŠVEDSKA

Jože Drolc, Parkgatan, 14, 411 38 Göteborg. (Tel. 031 - 11 54 21, v Malmöju:

040 - 23 24 78).

ŠVICA

P. Robert Podgoršek, Seebacherstr. 15, Postfach 521, CH-8052 Zürich.

(Tel. 01 - 301 44 15 in 01 - 301 31 32).

Pisarna Slov. misije, Schaffhauserstr. 466, Postfach 771, CH-8052 Zürich.

(Tel. 01 - 301 31 32, Telefax 0041 1 / 303 07 88).

P. Damijan Frlan, Kapuzinerstr. 18, CH-4500 Solothurn. (Tel. 065 - 22 71 33).

KATOLIŠKO SREDIŠČE SLOVENCEV PO SVETU (Janez Rihar), 61001

Ljubljana, p. p. 121/III (Tel. 061 / 454 246)